

- បញ្ហាបស់បិតាចុំ ទោះយ៉ាងណាក់ខ្លួនគឺវិនិនិត្យ ។ អស់
លោកសម្រេចវារីជូរបស់ខ្លួនចុំ ។ ខ្លួនតែប្រកបដាក់អ្នកទេ ។
បើទេ ទោះយ៉ាងណាក់ខ្លួនវិនិត្តិតថាខ្លួនកំហុស ទាំងជាមួយរាជ
បណ្ឌិតកំដួងប្រទេសជាតិ ។

កងសេះយកច្រវាក់ចំណាក់អាម្ចារដោយ ហើយរុះដោបន់ទាំងពីរ
ចូលដឹងខ្លួនអតិថិជនប្រើកបាន ។ បន្ទាប់នោះលោកមេឡិពិនិះសេះនា
មុខភ្លូន ។ ទាមព័ត៌មានមួយកំដីសេះអម ដោយការចុងច្រវាក់ដឹកអាម្ចារ-
ដោយដើរតាម ។ ចំណាក់ទាហារនឹងទ្វោតនៅការពារពិកប្រាយ ។ គេ
ចាប់បញ្ជីនាយការបាយតាមរបៀបនេះតាំងពីក្រោក្រុងរបុតចូលដឹងក្នុងក្រុង ។

ត្រាន់តែកងសេះផ្សេងៗទេនាគ្នារកំពងក្រុងភាម មនុស្សម្នាត់
ធ្វើឱ្យគិត ។ ដោយហេតុអ្នកដឹងដ្ឋាប់មានសមានចិត្តចំពោះអាម្ចារដោយ
ពេលនោះយើពុទ្ធដាយស្រាប់តែត្រូវដោប់ចំណាយដួចអ្នកទោសខ្សោយ កំ
ស្រកអិនកនតវា ខ្លះទាន់ដោវា ខ្លះទាន់ដោតែតាមវាយរំដោ ។
ដីបុងក្រុមទាហារការពារភ្លូន ដោយអាយអំណាចវាំង ប្រុងបំបែក
ហ្មាឃពួកបែប៖ហោរដោយប្រើកម្មវាំងបាយ ។ តែអ្នកស្រួលប្រុកចូលទេនង
ព្យារិតតួនាទិដួចមុន កំរកមធ្យាតាយទំនួលវិញ ដើម្បីលើយ៉ាង
ណាមទៅឱ្យដែលវាំង ។ តែបំបែកគ្នាដាតីរដ្ឋរ ការពារសងខាន ។ ខ្សោយ
ការពារដួនរួមចូលដួនវិកជំនាញស្រួលដើម្បីទាំងអស់ និងបំបែកស្រួល
ចូលកែវកែដួរឱ្យមាម្ចារដោយបាយ ។ ដោយអនុវត្តរបៀបនេះ គេអាច

រិគិលបន្ទិចម្នាចេរបុតទាល់ពេចចូលដឹងវាំង ហើយនាំត្រូវកំពង
ជាក់គ្នី៖ជាប់ ។

ព្រះរាជាកំពុងគង់លើយើប្រាសាទជាមួយលោកឧបាង យើពុទ្ធ
គេនាំរាយការដោយចូលមកកំបញ្ចាប់ពេជ្ជម្យាយចំណាយ
ច្រវាក់ទាក់កអាម្ចារដោយ បន្ទាប់មកប្រាលសៀវភៅត្រូមួយដោយ ដែល
ប្រឡាក់សុទ្ធដែលយាមអ្នកទោស ។ ប្រាលរួចបង្ហាប់នាយកឱ្យឈុតជួលុំ
ឡើង ហើយយកក្រុងការតែងដែកការទាំងសងខាន ។ ចំណុចការនេះ គេ
ហូតជារវគ្រិបិជុំបែប៖ក្រោលអាម្ចារដោយ ជាសក្តារង់ចំបញ្ចូន
ប្រាយ អាលកាត់ដ្ឋាថ់ក្រោលពិដឹងខ្លួន ដួចដែលគេដ្ឋាប់អនុវត្តបុរីប៉ា
តាំងពីដឹងមក ។

បើទេទ្វីមិនឱ្យពេជ្ជម្យាយត្រូវដោរីប៉ា លោកឧបាងដ្ឋាប់ពេ
ក្រឡើកទៅយើពុទ្ធក្រុមមនុស្សប៉ាបានឡើងតាមកំពងវាំងទាំងបញ្ចុំ
ខ្លះសម្រួលតាមទ្វារវាំង ហើយវាយសម្រួលអង្គរក្សាបីមួយ ។
វិនេះជូនម្នាចេរទៀត កំពងវាំងត្រូវបាក់រល់ មានមនុស្សម្នាការ៖
អារុចត្រប់ដែរតែចូលដួចកំពិនិត្យកំទំនប់ ។ តាមមិនពួកអង្គរក្សាតំអាច
ការពារទៅបំទេនលិនហ្មាឃមនុស្សបានឡើយ ។ ស្រាប់តែគាត់រស្សក្សាត់
សម្រេច :

- មិនស្រួលទេព្រះអង្គ ។ ប្រជាណាក្យស្អែលនៅការពិកប្រាយព្រះ
ដែលហើយ មុខតែកំទេចតាមសល់អ្នកទាំងអស់ ប្រសិនបើមិនជាការ
ប្រហារជើរអាម្ចារដោយបាយ ។

ព្រមទាំង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្រាប់តែប្រចាំថ្ងៃដោយលោក
ឧបករណ៍ទៅឡើត ។ មិនបង្ហាញយុរ ព្រះអង្គបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក
ដាក់ចូលព្រោះមិនបានមានការដាក់ចូលបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក
ឡែនប៉ុន្មាននៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។ ជាមួយត្រូវ
ឡែនប៉ុន្មាននៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ព្រមទាំងប្រាប់គឺមិនបាន
ឡែនប៉ុន្មាននៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។ ព្រមទាំងប្រាប់គឺមិនបាន
ឡែនប៉ុន្មាននៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។

ព្រមទាំងបានបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក នៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក មិនទាន់ចុះ
ដល់ដី មិនមកដើរបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក នៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។ មិនទាន់ចុះ
រួចនាំត្រូវបានបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក នៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។ មិនទាន់ចុះ
រាយការពាណិជ្ជកម្មបានបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក នៅក្នុងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។

បន្ទាប់ពីបានរួចខ្លួន អាម្ចារាជាន់ដឹងរកមិនព្រះរាជា ឬ
យើត្រព្រះអង្គកំពុងគម្រោងដឹងបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។

- ក្រាបទូលព្រះបិតា, សូមព្រះបិតាអនុញ្ញាតមីត្រកពេជ្យយាតសិក
តើទូលបង្កើមាននោសកំហុសអី បានជាថ្វូវទូលការវិនិច្ឆ័យដូចតូក
ការវាំងយ៉ាងនេះ, ក្រាបទូល?

- អូ, អាចថ្លែងអត់ទាន់ដឹងនោសកំហុសរបស់ខ្លួនមែនបុ?
(ព្រះរាជាតប) ឡើងមកណោះ, យើងបង្ហាញមីត្រកពេជ្យយាតសិក ។

ពេលអាម្ចារាជាន់ឡើងតាមដល់រាជការដែលបានបញ្ជាមីត្រកពេជ្យយាតសិក
សម្រាប់ជាក់នាយ :

ដើរតាមយើងភាមមក !

ថាបើយព្រះអង្គយានវិនិច្ឆ័យការការពារពីរាជប្រាជ្ញប្រាំ
មាស, ឬដែលបន្ថែមប៉ុន្មាននៅ ប្រចាំថ្ងៃប៉ុន្មាននៅ ពីរូបរាងរបស់

- ចូលទៅ, បើយបានប៉ុន្មាននៅ ពីរូបរាងរបស់
ឯករាជការនៅណា?

អាម្ចារាជាន់ចូលក្នុងបន្ទប់ ឈរសម្រួលតាមបង្កើចស្រាប់តែភ្នាក់
ស្រាលខ្លួនដូចសំឡើ, វិមានដីស្តីមស្តីប៉ុន្មាននៅបានតាត់ស្រែមាលយើង
សូន្យ សល់តែវាលទំនេរស្អាត, ក្រោពិទិវាលលួយវិត្តានស្ថាកស្មាយអី
ឡើយ ។ បាតុកុតនេះចំម្លឺកពន្លំពេកធ្វើឱ្យនាយស្រែរាជការការពារពីរាជប្រាជ្ញប្រាំ
សុទធផលដល់ថ្មាក់ហាមាត់និយាយលេងរួច ។

យើត្រដូច្នេះព្រះរាជាតបក :

- និយាយឱ្យរាប់, វិមានរបស់ឯករាជការនិងបុគ្គិយោងកំពុងនោះ
កំន្លែងណា?

អាម្ចារាជាន់ខ្លែមសេចក្តីព្រាវាន បន្ទីឡើង :

- ក្រាបទូលព្រះបិតា, ទូលបង្កើមសារភាពត្រង់ថា ទូលបង្កើ
មិនយើត្រព្រះរបស់ខ្លួននោះត្រង់កំន្លែងចាស់ទេ, តុងដឹងវាទៅណា
បានបើយ បើយទូលបង្កើកំមិនអាចទូលបង្ហាយជាក់លាក់ថាការកំពុងបិត
នោះត្រង់ណាដែរ ។ ឧប្បត្តិហេតុនេះចំម្លឺកពន្លំពេក, ទូលបង្កើអត់មាន
ពាក់ព័ន្ធភាល់តែសោះក្រាបទូល ។

- វិមានរបស់ឯងយើងណារោចទៅជួងចុះ យើងមិនត្រូវការជួងទេ. (ព្រះរាជាបន្ទីសម្រេង) បុន្ថែបុត្រិយើងមានតំម្លៃលើសវិមានភាគិលាយដួរទៅឡើតទោះ ឯងត្រូវរកមកវិញ្ញូយាប់ ហើរកមិនយើងជាចំខាតកាត់ក្បាលជួងថោល. មួនណែនក្នាននរណាយាត់យើងទានទេ

- ក្រាបទូលបិតា. (អាម្ចារាជាំងបន្ទីនឹងនិយាយពីរទៅ) សូមព្រះបិតាប្រទានពេលវេលាដីសិបថ្វី ដើម្បីទូលប្រះបង្កំតាមយកមកវិញ្ញូ ទាំងវិមានទាំងរាជធីតា ។ ផ្តុករយៈពេលទោះបើអត់ទូលបានលទ្ធផលអើ ទូលបង្កើនឯងយកក្បាលមកតម្លៃប្រហាណបណ្តុះ ថ្វាយព្រះបិតារិនិត្តឃើយទោស, ក្រាបទូល ។

ព្រះរាជាងកំព្រះកេសបន្ទាប់ពិសពីរបន្ទិច :

បាន ! យើងទូកពេលឱ្យឱេសសិបថ្វីតាមសំណូមពរ. បុន្ថែឯងកំសង្សីមកេងប្រឹពុមទោសពេញតានទោះអត់គេចខ្ពសបាន ។ ទោះឯងឡើងសម្រៀបឯកសារពីរបាយកំយើងមានមធ្យាបាយអូលចុះវិញ្ញូកាត់ក្បាលដែរ ។

អាម្ចារាជាំងដើរចេញទាំងក្រោមក្រោមព្រៃតាប់ស្របពាណ. ដីលីវិទ្យាអូរនៃទុកក្នុងសម្រេង ។ នាយកឈ្មោះកម្មអត់មិននរណាទាំងអស់ ។ ពួកមក្នុងវាត្រូវបារាយពេលទោះអត់បើកមកជិតិយាយលូនណាយមេីកទិកធម្ម បុរាណទៅស្ថាក់នៅឡើងឡើយ. ម្នាក់ទូខាងមានរឿងដល់ខ្លួនគិតពេលរស្សីមដឹងដី ហើយនាកម្មុខចេញ ។

បុន្ថែបើទុកជាមានអ្នកណាមកនិយាយលូនណាយ បុសន្ទា ជួយរូមដែងដោយប្រការណាមូយ គេមុខទៅក្រាក់មិនខាន ព្រះអាម្ចារាជាំងបានការប្រើប្រាស់របីន កំពុងភាយជាមនុស្សម្នាក់វិនិលវតែយើងចំម្លៃ ។ ប្រការនេះអាចសម្បាល់យើងច្បាស់ពេលនាយចេញដូចតិវិកវាំង ។ នាយដើរស្សរពីដីមួយទៅដីមួយនិងស្សរគ្រប់អ្នកជិតិរាជម្ភារិនិត្តឃើយទោស ។ បើដឹងស្សមមេត្តាប្រាប់ដី ។

ត្នាននរណាម្នាក់ដែលមិនដឹងថាអាម្ចារាជាំងយាយដល់ដីណាក់កាលទ្វាប់ស្សារពីឡើយ ។ បុន្ថែគោនត្រីមតែអាយិតបុណ្ណាង់ ពុំដឹងជួយយើងម៉ែចកើត ។

អាម្ចារាជាំងវិនិលវតែបិច្ឆិដីយប់ក្នុងការជានិក. មួនទោះដឹងមួនទោះត្រូវ ដើរកិរិយាប្រសិទ្ធភាព ។ អ្នកណាមឱ្យឱេសទូលទានបីន ហើយមិនឱ្យទេ គឺតែដើរច្រប់លេងដឹងយ្យានដើរស្រក ។ ទីបំផុតនាយមិនអាចប្រាកំស្សានភាពបែបនេះពេលទោះឡើតបាន កំចេញទោះជនបទវិញ្ញូហើយដើសយកដីរក្នុងពេតសម្រាប់ធ្វើជាលិករដើម្បីកំឱ្យគេយើងមុខ ។ ល្អាចចេចិច្ចុន ពេលព្រះអាមិកុប្បែរស្ថិត នាយមកដល់ទន្លេមួយដីគូរសម ។ នៅទីនោះ បន្ទាប់ពីយូរសំរាប់កម្មិត នាយចាប់ធ្វើមអស់សង្សីមនិកក្នុងចិត្ត: “យើងតាមរកវិមាននៅឯណា, ខេត្តណា, ប្រទេសណា, កន្លែងណាមិនដឹងដី? អាចរកយើងទេ? ហើយអំពីត្នានសង្សីម

ដដែល យកណ្ហ. បញ្ចប់ការលំបាកទេនទោននេះក្នុងពេលតម្លៃវនេះទេ” ។
សម្រេចចិត្តរួច អាម្ចារដាំងប្រុងលោកទីកសម្បាប់ខ្ពុនជាដាង
ត្រូវគេកាត់ក្បាលដូចសត្វធាតុ. បើនេះដោយហេតុជាអ្នកមានដំឡើសបំ
លើសាសនា នាយកឱ្យបើកដើរមិនត្រូវធ្វើការងារនេះដោយអត់ទាន់
បានសូត្រធិថ្នាយបង្គំត្រេះទីយ៍ ។ ភាសានេះនាយចុះមាត់ទីក ដើម្បី
លប់មុខនិងលាងដែលដើរមិនមកវិញចូលបង្គំត្រេះ ។ បើនេះមាត់
ប្រាំងចោរជារអិលជន នាយកិច្ចការនេះទីម៉ា កំរិតអិលដូលទាំងនេះហារ
វិះ បន្ទិចទ្រូវតាំងដូលចុះទីកប្រសិនបើមិនរាល់ដែលស្រាវជ្រាប់ចុងច្នៃ
ដែលលូតដូតិទីកប្រឹបលពិរហត្ថ ។ សំណងណ្ហ. ពេលនាយចាប់
ផ្តាច់ខ្លួននៅ ចិត្តឯវនិត្តនោះ ត្រូវបានប្រាយត្រូវកកិតចូលច្នៃ
យ៉ាងខ្សោះ. បន្ទាន់នឹងកម្មាំងកកិតស្រាប់តែលើចំណេះកំណើនដែលដ្ឋាប់
ដូលស្រោះនាយមួនក្នុងរុងក្រាមដី បង្ហាញខ្លួនឡើង បន្ទិស្សរយ៉ាង
គោរព :

- ចោរប្រាយម្នាស់ត្រូវការអីដែរ? រូបខ្ពុនទាសករទាំងអស់
របស់ចិត្តឯវនេះ ត្រូវមិនជានិច្ចចាំទូលបញ្ហាតិចោរប្រាយម្នាស់ បុ
អ្នកណាកំដោយដែលតាក់ចិត្តឯវនេះក្នុងដែ ។

ការមកដល់ដោយចែងនូវរបស់ទេពចំណេះកំណើន នាយកិច្ចការនេះ
បាក់មានសិរីមិនិងវិញ នាយកិច្ចការនេះ :

- អ្នកឱ្យជាប់ដូយយើងមួនកាលយើងនេះរោចរោច លើកមុន ។

ពេលនេះយើងកំពុងមានទុកចូនដោស់ អ្នកឱ្យជាប់មកមិន វិមាន
របស់យើងកំពុងបិតនោះកន្លែងណា? បុយកណ្ហ. អ្នកឱ្យឡាយកវាមក
ជាកំនោះកន្លែងចាស់ឱ្យរយើងវិញ. យកឱ្យទាន់ក្នុងពេលតម្លៃ កំចាំដល់
នេះក ។

ទេពចំណេះកត្រីក្បាល :

- វិមានរបស់ចោរប្រាយម្នាស់កំពុងបិតនោះខ្លួនអារប្រិក
ឯករាជការ បើនេះការងារយកមកវិញមិនមែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្ពុន វាតា
សមត្ថកិច្ចរបស់ទេពចំណេះកិច្ច ។

អាម្ចារដាំងសព្វឯកតិតបន្ទិច រូបនិយាយ :

- បើអីមិនយើងបញ្ចាអ្នកឱ្យជាប់យើងឡាកំនេះដែលមានវិមាន
នោះកន្លែងនោះនៅដល់ដើរមិនមែនមែនដោយ ហើយជាកំយើងឱ្យ
ចំកន្លែងក្រាមបង្កួចបន្ទប់រាជធានីតាមត្រូវឈ្មោះ ។

ស្ថើវិតនាយកិច្ចការនេះ នាយកិច្ចការនេះ តាក់សិងមិនទាន់ ទេពចំណេះក
ឱ្យកហេវៗវិះ ! សំដោត្រូវអារប្រិកលើវិញដូចត្រូវបុត្រិខ្សោះ ។
ពេលទោដល់វាលមួយដែលវិមានដីស្តីម៉ោងកំពុងបិតដោយ តាក់ជាកំ
នាយចុះចំខាន់ក្រាមបង្កួចបន្ទប់រាជធានីតាមត្រូវឈ្មោះ ។ កិច្ចការនេះចំណាយពេល
ពេបុន្ទានដើម្បីបញ្ជាផ្លាង ។

ចិត្តឯវនិត្តកំអាម្ចារដាំងអាចមិនស្តាល់វិមានរបស់ខ្ពុន
ឯករាជការបង្កួចបន្ទប់ដោយទ្រូវករបស់រាជធានីតាមត្រូវឈ្មោះ ។ បើនេះដោយខាងក្រុងវិមានស្តាល់

ព្រះបាមមិលមនុស្សម្ងាត់ដែកលក់អស់ នាយក្រាប់សភាពការណ៍មិន
ទាន់បានក៏សម្រចចិត្តរកកន្លែងសម្រាកសិន ចាំក្នីឡើងសិមគិតឡ្វ់តាំង
នាយក្រាប់នៅអង្គយក្រាមជីមិនឃើម ដែលអាជមិលវិមានយើង
ម្មាស់ ។ ពីទីនោះនាយកសម្រួលអង្គរត្រូវត្រូវបានដាក់ជាមួយ
អារម្មណីផ្ទុរស្រាលត្រឹម ហើយប្រើបាយកាលបុន្ណោះឡើង នូចមួយ
សន្តុះក្រាយក៏ប្រាប់ខ្លួនលើស្ថាដែកយកកម្មាធិបន្ទាប់ពីឡើយហត្ថល្អ
ឡ្វ់ ។

ស្ថិកឡើងអាម្ចាត់ដំបានក្រោកពីព្រឹលធម្មានេះ ដើរទៅយើរ
ក្រោមបង្កួចរាជីតា ដើម្បីឱ្យអ្នកខាងលើមិលចុះយើង ។ ផ្លូវតា
ពេលនេះ នាយកិច្ចរាជការកម្ពុជាបេតុដែលតាំងនៅក្រោមបំ
ចាក់ គិតចុះគិតឡើងរកយើងយ៉ាងងាយថាមកពីខ្លួនយុទ្ធសាស្យ
ចម្លៃក្នុងទូទៅ ហើយទៅលាមួយដើរក៏យកតាម ម្លៃៗពុំមានខុសត្រូវតិចបេតុ
អារក្រកដូចខ្លះឡើយ ។ បុន្ថែមប្រាការដែលពិបាកយល់ក្នុងឡើងនេះគិតអ្នក
ណាមួយនិងខ្លួន បុរី....

នាយកពីខ្លួនខ្សោកនៅពេលចាប់ភីកត្រួចប់អាប្រើក !

អាម្ចាត់ដំបានកំពុងលាយរគិត ស្រាប់តែកើលើរបស់រាជីតា
ដើរក្រោមតាមបង្កួច ។ ដីបូងនាមស្ថានខ្លួនឯងព្រឹលភ័ព្យក ខំព្រិចពីរ
ិចនាំ ឬដី ឬដីជាក៏អ្នកលាយខាងក្រោមបានក្រោមបានក្រោមបានក្រោមបាន
ត្រូវបានដោយដីជាក៏អ្នកលាយខាងក្រោមបានក្រោមបានក្រោមបានក្រោមបាន

តាំងពីឡើងត្រូវចាប់នាំមកទីបាមប្រើក រាជធីតាមត្រូវបីម្ចោងដែង
បានលក់ស្រួលឡើយ ហើយតែងតែពីព្រឹលធម្មានដំកុកសោកសង្គម
មួយអង្គុះ ស្រណោះនគរ ស្រណោះមាតាបិតានិងបីសម្បាត់ ។ ព្រឹក
នេះរាជធីតាមទីបំពេញចុះពីឡើងត្រូវមានកិច្ចរបស់ផ្តល់ជូនល
ព័តិមានរំភីប ។ ព្រះនាយកប្រព្រឹលប្រព្រឹលស្តុះទៅដើរតមិលជាតាល់
ហើយធ្វើសញ្ញាជីន មានបន្ទូលពីឡើងចុះជីន : “បងចាំបន្ទូលចណាំ អូន
ឱ្យគេចុះទៅបើកទ្វារសម្ងាត់ ” ។

ទ្វារសម្ងាត់នោះបិតចំខានក្រោមបន្ទូលរាជធីតា ។ ត្រាន់តែទ្វារ
បើកភាមអាម្ចាត់ដំឡើងត្រូវបានដើរឡើតម្លៃ ។

ការដូចត្រូវរាងស្មាមិករិយា ដែលមួននេះស្ថានថាប្រាត់ជាប្រែងរហូតនោះ គ្មាននរណាការការពីការបានពីចំហេតុរំភីករិយាបស់
គិតឡើយ ។ អ្នកទាំងពីរហូតិកភ្លើករបាយឱ្យវិត្តគ្មាយយ៉ាងយុរិ ។ មួយ
សន្តុះដែលត្រូវបានដើរឡើងដែលម្រួតខ្លួនអង្គុយលើកោវិ ហើយអាម្ចាត់
ដំឡើមនិយាយមុន :

- រាជធីតា ! ដីបូងបង្កួចសុមប្រាប់បងសិន គិចម្លៃក្នុងរបស់
បងសាក់លើចិងសសរក្នុងសាលទទួលក្រោរនោះកញ្ចូវទៅការហើយ ?

ឲ្យសុរវិកននេះរាជធីតាយំសស្រាក់ បន្ទីទាំងអូលទំនេះ :

- បងសម្ងាត់ ! បុន្ទាន់ឡើងហើយ អូននេះតែមានអារម្មណី
សង្ឃឹមគ្រោះថ្នាក់របស់យើងទាំងពីរនាក់ប្រែហែលចេញពីប្រភពចម្លៃ

នោះ, ហើយប្រការដែលធ្វើឱ្យអូនលើថាប់បំផុត គឺអូនជាអូកបង្ហើនីង។
អាម្ចាត់ដំឡុងម៉ោមសម្រាលទួកសោកប្រពន្ធ :

- ទេ ! មួយចំណោកជំគិកពិបង, តូរលាស់បងយកជាប់តាម
ខ្លួនរបុត ។ បុំន្ទៃណើយ, ពេលនេះយើងពិត្រានៅកម្រៀវបាយ
ដោះស្រាយវិញ ។ ដីបុងបង្គស់ សូមរាជធីតាក់យកប់ពិហ័តុការណ៍
កន្លឹងមក ពើអីខ្លះបានកើតឡើងដែលនាំដល់គ្រោះថ្វាក់ដូច្នេះ ?

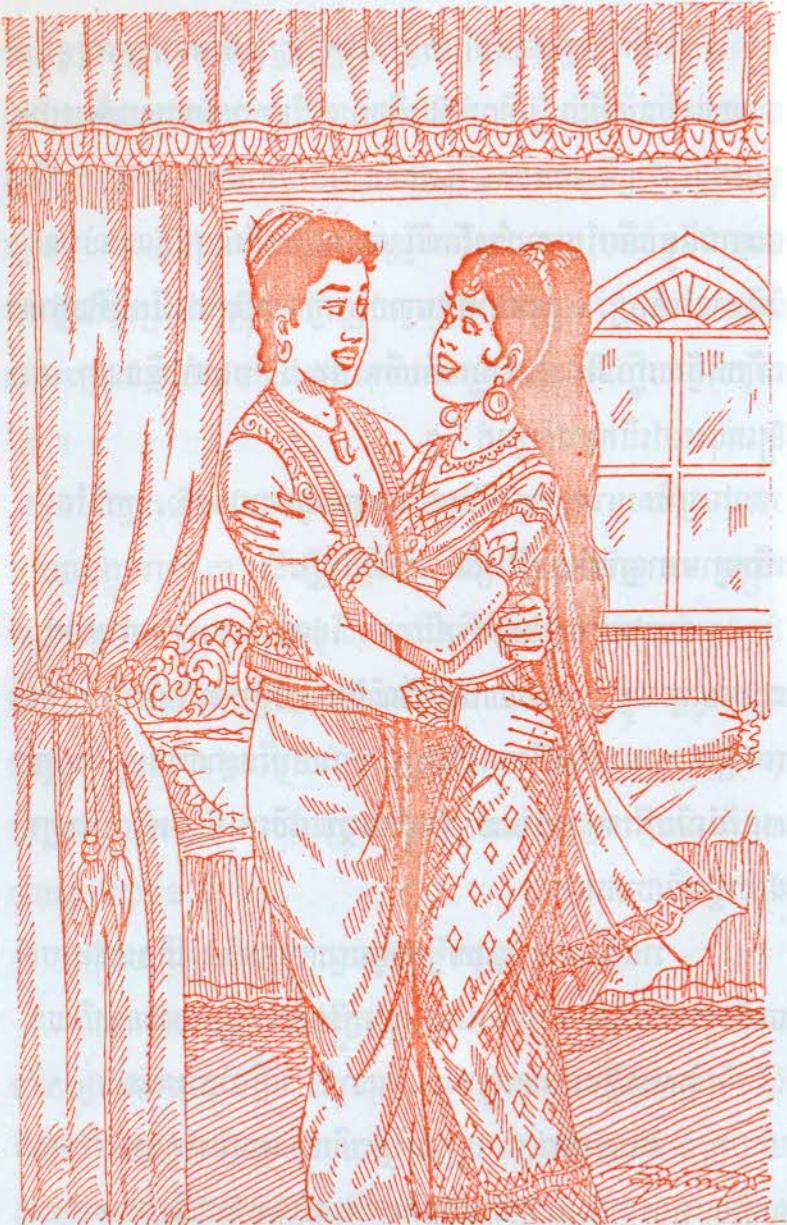
រាជធីតាមឃ្លឹនបុុទ្ទូរបាប់បញ្ជីករណីតាមាស់ម្នាក់ដើរ
ពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួនដើរបាន ។ ព្រះនានចង់កំប្រឈមលេង
ពីគេផ្តល់ទំនួលបុយ្យានិភាក់ឱ្យទាសករឡើងយកចង់បាននិងសរុរ
ជាមួយគេ, ឬដីបុងបង្គស់តែទួលអារម្មណីហាក់ដូចិនិមានទាំង
មួលធ្វើចលនា រួចកំយើងមកបិតនៅទីបារប្រើកំតែម្នាន ។ ព្រះនាន
បញ្ចាក់ថា គឺតាមាស់បន្ទីខ្លួនដើរចង់បង្កើងជាអូកបង្កើតអពុតបេតុ
នេះ ព្រោះគោបានអូតប្រាប់ព្រះនាយកចង់ បន្ទាប់ពីអីទ្វាក់ក្នុងកណ្តាប់
ដែគេ ។

អាម្ចាត់ដំនិយាយកាត់ :

- ព្រះរាជធីតាបង្កើបបុំណោះ បងដើរដននោះជានរណាបើយ ។
គឺជាប្រកែទម្រូវសុវត្ថិភាព ចាំពេលក្រោយបងនិយាយប្រាប់ ។

ឯក្សារបងចង់ដើរតែម្កោង គឺចង់បង្កើងនោះសព្វថ្មីនៅឯណា ?

- ឯណយោរយោខ្លួនបំផុតក្នុងខ្លួនរាយការប្រយ័ត្នប្រឈងបំផុត,

- តាំងពីថ្មីនេះវាមានអាកប្បកិយាងជាមួយរាជធានីតាតុចម្រៃដែរ?

- មួយចំណោមកញ្ចប់នៅមុនមួយ, រយៈពេលប្រហែលមួយ
ម៉ោង, តែដោយលើកណាក់បានទទួលបាតក្រប្រមាណមិនអាយុវរចត់
រាអត់ទាន់ហើនខាន់យូរ ហើយកិច្ចនៃលេខហើនមកពីដែង បុរិដឹងក្នុង
មួយចំណោង ។ តាមមិនថែរាយនៃលេខបំណងប្រើបាយគ្រប់ជាក់
អូសទាញសិន ។ រាល់លើកមករកអូន វានិយាយដែលទាំងអូនអូនឱ្យ
លួចនិកនាប់ដែង, ព្រមទទួលវាដាចី ។ វាគំបាត់បាត់អូនឱ្យដើរជាតា
ជាតិនេះគ្នានេសង្កែមជូលបងរិញ្ជទេ. បងត្រូវព្រះបិតាអូនប្រហារជើរត
ហើយ ។ ជាមួយគ្នានេះ វាគែវេលបងមនុស្សមិនគុណ ។ វាថាការត
នុងក្រឹងរបស់បងគឺដោយសារវា ។ វានិយាយត្រឹមលាស់ តែអូនមិន
វេលទៅមិនមុខវា ។ ទីបំផុត វាគ្មោះបងីច្ចុប្បន្នបំព្រោយទាំងស្រពេន ។
បុន្ណែមូននេះតែមានអារម្មណីជាថីនយុទ្ធមិននាប់វាមុខជាប្រើបងីច្ចុប្បន្ន
។ វិញ ព្រោះអូននេះក្នុងកណ្តាប់ដែរភ្លាប់ បងពិតជាមកទាន់ពេល
លួយលាស់ បើនៅយុទ្ធបន្ទិចឡើង អូនមានគ្រោះថ្វាក់ដោយសារវាថីន
ខាន់ ។

- កំបានមុខ (អាណាពាណដំបូងអេង) បងនិករើសចាមផ្លាសាយ

ដោយជាមួយជនយោរយោហើយ ។ បុន្ថែកចិត្តការនោះចាំបងមក
ពីជ្រាវសិន ។ បង្ហ្រវទៅជ្រាវតម្លៃ ប្រហែលថ្មីត្រង់ទីបចាក់ថែង
សញ្ញប្រប់ ។ ពេលតម្លៃបំផុតបងមកតូងសំឡែកបំពាក់ដៃនេះ ។
ភាគធិតាដោយចាត់មនុស្សឱ្យនៅប្រចាំការព្រៃនទ្ទារសម្ងាត់ ដើម្បីសំរូល
ជល់ការចេចចូលរបស់បង ។

ផ្លូវជាសព្វគ្រប់បើយ, នាយកដាំងចេញពីមានតាមទ្វារសម្ងាត់ ។
ពេលមកដល់ខាងក្រោម នាយកធ្វើធម្មងស្ថាកំអំបើយឱ្យមានអីគ្នាសង្ឃឹម
ក៍ដើរតម្រូវដែលរាយក្រារ ។ នៅទីនោះជូនកសិករម្មាត់ នាយកស្ថិជ្ញរ
ខាងក្រោមជាមួយគេ, សុខចិត្តឱ្យខាងក្រោមឈរបស់ខ្ពស់ទៅគេ ។ ស្អែក
ពាក់រៀបចំខ្ពស់រួច នាយកបំបែរដីណើរទៅផ្លូវ រកទិញថ្វាតំពុលផ្ទុនខាង
កន្លែងនាយក, រែមចាប់បើយ ស្អែករត្រឡប់មកវិមានពីរ ។

អាជ្ញាធរដែលមិនពិតាកចេញផ្សាយ ព្រោះមានអ្នកបម្រើព្រំម
ចាំត្រង់ទ្វារសម្ងាត់ជាយូរសម្រួលដីណើវា ។ ពេលទ្វឹងដល់លើ នាយ
លាកពាប់បង្ហាញរាជធានីភ្នំពេញ :

- នេះជាថ្មីពេលដូនខ្សោំបំផុត, រាជធានីតាមរល់បំណងបងទេ?

រាជធានីភ្នំពេញ

- អូនយល់ហើយ, វិធីនេះពិតជាតុដ្ឋយរាំដោះយើងពីគ្រោះថ្វាក់

- ចាប់ពីក្នុងរទេ រដូចជាតាមករដ្ឋបាន

ថែម) បងគិតសញ្ញាប្រប់ហើយ មានពេលដោរាជាយហើនមួយគត់ ។ ដីបុរណណបំផុតភាគជីតាត្រូវផ្ទាល់សម្រេកបំពាក់ប្រណិត និងគុប់ពេងខ្ពន ឡើងវិញ ពេលត្រួចបំមកដល់ ស្រីបច្ចកភាគកំទាក់ទូលាភា ធ្វើដឹង ខ្ពនុងបុរីចិត្តកំនិតលេងនិកនារីនចាស់ឡើត ។ កាលបីធ្វើឱ្យវា ដើរឈើសប់បានហើយ តោនស្ទើអពើពួកវាទាយទីកជាមួយភ្នាក់និមាន មួន វិចឆ្លៃតែលនោះនិយាយថា ចង់ស្ថាល់រសជាតិស្រាវជ្រាវច្បាប់ខាង ទីបាប្រើក ពួកដោះវាតិតជាប្រព្រឹត្តបំប្រព្រឹត្ត លាការជីតាមដីមីទៅ យកស្រាមកបំពេញបំណងស្រីស្រស់ ។ មនុស្សដូចវារិនខែស្រាប់រេក ដ្ឋាន ។ គិតពេលនោះហើយដែលភាគជីតាត្រូវបង់ច្នាំពុលចូលកែវ មួយឡើតដូចកែវរបស់ខ្ពនកំពុងការ ។ កំភ្លើងច្នាំទានិទទួលភាគកិច្ច ថាកំស្រាន ពេលយើពុលព្យាយាយចាក់ចូលកែវដែលមានច្នាំពុល ហើយ យកមកជូនដែរ ។ ការងារនេះតោនរហូសរបុទ្យបំភាន់ដ្ឋូកជនយោរ- យោ កំឱ្យវាគិនស្រីនូវកែវ ។ លោកតែបែកការណើតិជាស្ថាប់ទាំងអស់ ភ្នាមិនខាន ។ បន្ទាប់មកភាគជីតាមធ្វើជាលើកកំករឡើងសុំដូរកំករតាម បែបគុរស្សាប់ភាពច្រើនខាងនគរយើង តែធ្វើដីមីសម្រេងទិន្នន័យ ស្មោះស្មោះក្រឡើតិច ។ បងដើរថាដាច់ខាតវាអាមព័ត៌មានប្រកែក មិនតែបុណ្យភាពបន្ទាប់ពីទទួលកំករស្រាវបស់ភាគជីតា វានឹងប្រព្រឹត្ត ប្រព្រឹត្តដឹកទាន់តែអស់រលិន ។ ខំស្សុពបង្កើយដោយនិកថា ការតែ ភាប់អស់ការតែល្អ ដែលតាមពិតិភានតែភាប់អស់ការតែភាប់ងារ ។

រាជធីតាមត្រូវបុរីដឹងដោយអត់រារែក :

- ដីមីសេចក្តីសុខរបស់យើងទាំងពីរនាក់ កំដូចដីមីកំចាត់ ជនយោរយោពីដែនដី អូននឹងខិតខំបំពេញការងារនេះឱ្យនានលូបំផុត ពិភាក្សាតាមពុំត្រូវប្របន្ត ។ រាជធីតាមដានការវិវត្ថបន្ត ។ រាជធីតាមត្រូវបុរីប្រព្រឹត្តបំប្រព្រឹត្ត យើងទៅសម្រាប់ការយោរយោបំផុត ។ តាំងពីថ្ងៃវិមានត្រូវរកិលមក ទីបាប្រើកដោយសារចាត់កំណើនយោរយោនេះជាលើកដីបុរណណបំផុត ដែលព្រះនាយកគុប់ពេងខ្ពន ។

ចំណោកត្រួចបំរាប្រើក ថ្ងៃនោះដូចសញ្ញាផងដែរ ត្រាន់តែព្រះ អាណិត្យដោទាបបន្តិចធ្វើជាលើកវិមានអាជ្ញាងចំនឡើត ដីមីលូន លោមភាគជីតាមឱ្យបំភ្លើចស្រីនឹងថាល់ បែរកស្ថ័ត្រូវមេត្តិជាមួយខ្ពនវិញ ។ តាមដូរ កាត់ខំស្រីបាកក្សិតិហើយស្រី ខ្លាចកំក្រងដូចបាកាយវិការ ពេម្រោះគម្រិយដូចមួន ដីនឹងឡើងដល់សាលទទួលក្រុវា ស្រាប់តែ អីទៅបំប្រឈម ដែលមិនមែនស្មោះតាមត្រូវបាន ដោយភាគជីតាមត្រូវបាន ស្រាប់តែ មិនតែបុណ្យភាពបន្ទាប់ពីទទួលកំករស្រាវបស់ភាគជីតា ។ កាត់ប្រឈមដី ស្មោះតាមត្រូវបាន ដែលមិនបានដីឡើងឡើងឡើង ។ កាត់យោន្តិនិងតុងដីនឹងត្រូវចាប់ដីម និយាយយោងណាយឱ្យសម ។

រាជធីតាមត្រូវបានតែស្ថាត ព្រះនាយកទោរស្រីអពើពួក ។

ផ្ទប់អាប្រើកអង្គយលិកការអីនោទល់មុខ វិចមានបន្ទូលស្រាលៗ :

- ប្រហែលលោកនឹកថ្វីមួកនឹងអាកប្បកិរិយាខ្ម័ំចំណោលលោក ដែលខុសបែកពីថ្វីមួន បុំនែលលោកនឹងនានជ្រាបច្បាស់កាលបីដីនៅថា ខ្ញុំជានាអូម្បាក់មិនចូលចិត្តព្រឹមយុទ្ធឌី និកនាយក ខ្លះខ្លាយយុទ្ធឌី អូរកន្លែង ដីតុក បីត្រានលទ្ធផលដោះស្រាយទេ ខ្ញុំស្រាប់ស្រាវេដមួយរយៈកំខំ បំភ្លើចរាប់ដោយឯកនិង ។ ខ្ញុំនានាពិចារណាបារម្រឿនពីសម្បិតិ៍លោកដែល និយាយពីវាសនាអាម្ចារជាន់ ។ ម្បាងទ្រៀតដោយឆ្លាប់យល់ចិត្តនៅវគ្គ របស់ព្រះបិតាខ្ម័ំដែង ខ្ញុំត្រូវពេទ្យលស្អាត់ថាអាម្ចារជាន់ទេរៀនពីថ្វី ទទួលទោសប្រហារជីវិត ។ ចំណោកព្រះបិតាខ្ម័ំកំបានត្រីមពេទ្យប្រហារ ជីវិតអាម្ចារជាន់បុំណោះ ពុំអាចជួយខ្ម័ំបាន ព្រះព្រះអង្គមិនដីនឹងខ្ញុំនៅ ទីនេះ តែបើទូកជាតិនៅក្នុងលទ្ធភាពដោះស្រាយ ។ អីដឹងខ្ញុំយ៉ាង តែនៅទ្រៀតបានការអី ។ យល់ដូចម្ខោះ ទិបបន្ទាប់ពីសម្បិតិ៍លោក ការនៃទូកអស់រយៈពេលកន្លែងមក ដើម្បីឱ្យសកិសមនិងពាក្យិតិ៍ប្រព័ន្ធ ពេញចិត្ត ។ ខ្ញុំគិតថា ត្រូវពេទ្យដើម្បីឱ្យវិលមករកការសហរដ្ឋភ្នែកជីវិត មួយចិត្តិកដីដែលខ្លួនមិនឆ្លាប់ស្អាត់ ។ តីការសម្រេចចិត្តនេះឯងដែល ធ្វើឱ្យលោកយើងចូលរករាយនិងបញ្ចូរឱ្យភ្នាក់ដើរ ។ ខ្ញុំលើចាត់ចុះ យោបីនិកនារីរើនិងចាត់របុត ។ លោកដូចម្ខោះឱ្យការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្ញុំ ទទួលដោកជឺងឯង ។ ជួយឱ្យជីវិតខ្ម័ំបានសង្គមសំពេនឡើង ។ យប់នេះខ្ញុំចង់អពើពីរលោកចូលរួមបាយទិន្នន័យបន្ថែម ដើម្បីឱ្យបាយការ

មានគ្នានិយាយលេងបន្ទូលប៉ុក ។ សម្បីមចាំលោកទទួលយល់ព្រម ដោយវិករាយ ព្រះលោកពិតជាចង់យើងខ្ម័ំសិច មិនចង់យើងខ្ម័ំ ស្របាប់ស្រាវេដ ។ ខ្ញុំនិងចាត់ទាសាទាសិរីបម្ពុបអាហារពិសេស ។ ជួនលោក ។ បុំនែលខ្ម័ំសិចជ្រាបត្រង់ថា ដោយហេតុក្នុងវិមានទាំងមួល សុទ្ធដែលបានចិត្ត ឯុទ្ធនឹងកំពុងរស់នៅលើទីកិចិតិអាប្រើក ខ្ញុំស្រាប់ពេ កើតគិតនិមួយចង់ភ្លូវក្រោមអាប្រើកម្ពុង ។ ចង់ឱ្យពេលបាយនេះកំសរ ដោយស្រាស្រាតំខាងអាប្រើក ។ បីលោកមិនប្រការតំនិតនេះនាំអំពល ទូកដល់លោកទេ សូមជួយដោះស្រាយមួយពេល ។

ត្រួតប៉ាអាប្រើកថ្វីបើជាបីឱ្យនៅថែចំពោះមុខរាល់ហេតុការ លើក្នុងចំណេះដែលដោយលទ្ធករណីក្នុងជាមនុស្សនៃខ្សោយ បំផុត ។ គិតតែងកំភ្លាលជានាមេរោគ ។ តាត់អ្នកចាំស្រាប់លើជាង គេនៅថ្វីបាប្រើក ។ គិត្រាគោពុទ្ធតីតំបន់តាត់កំពុងរស់នៅសព្វថ្វី ហើយ ប្រកេទលេខមួយនោះ តាត់មានពិរដបរក្សាទុកពាំងពីប្រាតិវ ង្នាំមុន អត់ទាន់ប៉ះពាល់នៅទ្រូវឱយ ។ អាចចាត់ពិរដបនោះ ជាមួយរយៈពេលជួយប៉ុកយុទ្ធឌី សព្វថ្វីរករាយជាស្រាស្រាតំជាត់គេមួយដែនដី កំចាត់បាន ។ “បើរាជីតាមនុព្យាត ។ (តាត់និយាយបន្ទ) ខ្ញុំជានោះ យកមកថ្វាយក្នុងពេលទំន្មូវ ។ ដើម្បីឱ្យពេលបាយប្រព័ន្ធដោត្នុងបិរិយាកាសវិករាយ” ។

- ខ្ញុំមិនហានាំខាងលោកទេ ។ (រាជីតាតប) លោកគូរបៀ អ្នកដោយទៅយក ។ ចាំបាច់អីអំពលទូកខ្លួនឯង ។

- គ្រាន់តែបុណ្យឯងរាយអី. (ត្រួតប៉ាកាប្រើកប្រើកក) ម្ការេ
ឡ្វ់តក្ខនសោយ្យាំងពិសសរបស់ខ្ញុំ ត្បាននរណាជីងខ្ញុំលាក់ទុកកន្លែង
ណានៅ, ហើយជាដាច់ដឹងកីចិនចេខបើកដែរ ។

ជាមួយអារម្មណីពុំករប្រាលក្នុងសុភម្ពលដៃលតាត់ស្ថានថា
ទេវតាប្រទានដោយចេដន្យនេះ ។ និយាយរួចត្រួតប៉ាកាប្រើកសិងថា
មិនមែនរត់ទេ គឺហេត់តម្លៃ ដើម្បីទៅយកស្រាវត្ថេលើមួយផ្ទាប់
ទុកប្រាំពីរឆ្នាំផ្ទាប់ចិត្តសិស្សសំ ។ ដើរបីរបស់តាត់ស្រាលុសសព្វដង
យើត្យដូចរិលលើចុងស្សោ ។ តាត់ចេញទៅមិនដល់កន្លែះម៉ោងដង
ត្រឡប់មកវិញ្ញាយ ។

រាជធីតាច់ដឹងមុនថា ជនយោរយោទៅមិនយុរ ព្រះនានមិនមែន
ថាត់ចេងបង្កំចូលកែវ រួចលាក់ក្នុងកន្លែវតម្លៃ ត្រូវមានចំនួនឈុត្តិ
អាលុបើសពុកប្រាប់ទាសិទ្ធិយកកែវនោះចេញប្រើ ។ ពេលត្រួតប៉ាក
ដល់ ព្រះនានអពើពុកតាត់អង្គួយលើកោវិមួយទល់មុខ ធ្វើឱ្យតាត់
ត្រូវបែរឡើងទៅវក្សស្រារ រួចព្រះនានចូលត្រូវមេឡើង ។

- ពេលបាយរបស់យើងអាចបាប់ដើមបានហើយ បុន្ថែមិនចង់
ឱ្យពេលបាយនេះមានត្រូវកំដរដូចសព្វដង ព្រះខ្ញុំយល់ថា ដោយហេតុ
មានតែយើងពីរនាក់ គួរក្រាបិយាកាសសូប់ស្អាត់ដើម្បីនិយាយត្រូវ
ឈើប្រសិរីជានៅ ។ ខ្ញុំត្រូវការបន្ទូបទុកតាមរយៈការសំណែល
សិទ្ធិស្ថាល ។

ត្រួតប៉ាកប្រើកសិងថាគារដឹងតាត់ដើម្បីដែលមែនទេន វិត
តែត្រួតប៉ាកប្រើកសិងថាគារដឹងតាត់ដើម្បីដែលមែនទេន វិត
រកករកុតគ្នាយើខ្លឹម ។

បាយទីកនានពីរីម្ពាត់ រាជធីតាបញ្ញានសិទ្ធិថាកំស្រាប់ល
ត្រួតប៉ាកប្រើកយកមក ។ ព្រះនានលើកកំដរដូនពារសុខភាពភ្លើវិវី
សោយអស់រលិន សោយរួចធ្វើជាសរសើរ ៖

- លោកមានប្រសាលនៃអត់ខុសមែន, ស្រានេះត្រូវអស្សារ
ណាស់ ខ្ញុំសូមប្រកាសថាទីនេះជីតុំអាជរកស្រាលហាប្រជុំដាមួយវា
នាន ។

ត្រួតប៉ាកប្រើកបង្កើយស្រាតិកវា ព្រមទាំងដើរធម៌ ៖

- សូមចេចនៅការគុណដោយកុំគោរពចំពោះការសរសើរបស់
ព្រះនាន ។

ឱ្យការបុបចុកបន្ទានមួយសន្តុះឡើត ឯស្រាតិកត្រូវបានថាកំ
ចំមួនប្រាំដង រាជធីតាសម្ងាត់យើត្រូវដែលយោរយោការនៃពេលងារពុំ
ការពេលកយ្យានខ្ញុំមេឡើង កំបាប់ដើម្បីសពុកដល់ទាសិទ្ធិទូលាករកិច្ច
ថាកំស្រារ ។ ឥន្ទិមិនការធ្វើសពុកសម្ងាត់នេះ ព្រះនានធ្វើជាបញ្ញា
ខ្ញុំ ឱ្យតាកស្រាតោកវេកវភ្លើវិនិងកំវិត្រះនាន ។ ទាសិទ្ធិមួន
ហើយស្រួច យើត្រូសពុកប្រាប់មិនបន្ទាប់ដូរកំវិត្រះដែលមានបង្កំចាត់
ហើយ ថាកំស្រាតាមបញ្ញា ។

ជិតាលើកវេករមានច្បាស់ពុល ព្រមដែរកក្រវិវាទ :

- ដោយហេតុចិត្តថ្វានេពក ខ្ញុំទាន់បានដឹងពីខាងទីបាមប្រើក
គុណងារបង្ហាញទីកចនាចាក់ត្រារបៀវបមិនទេ. តែបើនៅខាងប្រែស
ខ្ញុំសង្ការចិត្តមួយធ្វើមួយ ពីសេសសង្ការថ្វានេចាំបាច់ត្រូវតែបុរ
កែវត្រា ដើម្បីធ្វើនឹងសុខភាពទៅវិញទៅមក និងជានិមិត្តូបអទិសដល់
សេចក្តីផ្សេបារបស់គេ សូមឱ្យគេគង់ដូចជាក់ត្រូវជានិមិត្តូនូវវា ។

មានបន្ទូលចប់ភាម ព្រះនាយកបុច្ចែករសាលាផ្លូវក្រោម ដីណាល
ពេលព្រះបាស្ថស្ថាំលោចចំទូលកែវក្រោរបស់ក្រោរ ។

ត្រួតប៉ាកប្រើកត្តានសង្ឃឹមឱ្យបុនសរសេសកំឡើយ ស្ថានតែ
រាជធានីតាមធម្មតាប្រព័ន្ធដែលមិនមែន ឯកាសដែលនឹងនាំដល់បានស្ថិតិ
នៅពេលចប់ការដែលបានស្ថិតិនាន ។ តាត់កោមុខកោមាត់ទូលកែវក្រោរ
តាមធម្មតាប្រព័ន្ធដែលបានស្ថិតិនាន ។ ហើយប្រព័ន្ធកែវក្រោរបស់ខ្លួនឱ្យរាជធានីតាមធម្មតា
ការយិករាជក្រឹត្តិរដ្ឋបាន ។ បន្ទាប់នេះ តាត់
លើកវេករសាលើកវិវាទ :

- រាជធានីប្រើប្រាស់អើយ ! ខ្ញុំសូមសារភាពជនជាតិបាម
ប្រើកយើងខ្ញុំសិនប្រប់សាសន៍ ពុលបានប្រៀបដឹងថ្មីនឹងប្រព័ន្ធដែល
សេបាប្រហែលជនជាតិចិនទេ ។ ពេលនេះទីនឹងប្រព័ន្ធដែលបាន
យេរោនមួយដើម្បីប្រសិរី ខ្ញុំចិត្តចាំបាច់ទូលកែវក្រោរព្រះ
នាយកដី ។ រាជធានីប្រើប្រាស់ ! ជីកអស់ស្រាក្យុងកែវព្រះនាយកប្រព័ន្ធ

ដោយជ្រាល់ បានសេចក្តីជាតិវិតខ្ញុំសេសបំព្រេងឡើងវិញ បន្ទាប់ពីអស់
សូមិត្តិស្តិត្រសារបុន្ណោះថ្វានេដោយសារការបង្រៀនសរបស់ព្រះនាយក ។
សូមទូលបង្រាយតាមត្រង់ ខ្ញុំកំពុងទទួលអារម្មណីថា ជីវិតខ្ញុំមានន័យ
ជានេតែលណាយទាំងអស់ ។

រាជធានីប្រើប្រាស់សិនជាតិខ្លះ ចំពោះសម្បិយកចិត្តយកឡើង
នេះ ព្រះនាយកបន្ទើកាត់ :

- សូមលោកពិសាមុរាភស់សិនសម្រានប្រសាសន៍បន្ទុ, យើង
មានពេលនិយាយត្រារប្រើប្រាស់នៅពេលខ្លះ ។ ខ្ញុំចង់ឱ្យពេលបាយនេះបន្ទាយ
យ៉ាងតិចពីរម៉ោង ។

ចប់វាទា ព្រះនាយកថ្វានេដើរកវេករប្រុងសោយ ។ យើងដូចំ
ត្រួតប៉ាកប្រើកមិត្តមានីកក្រោកទាំងមួនដែក្នុំ ។ ជីក
រូចតាត់ដើរក្រាលមកក្រោយបន្ទិច ដើម្បីបង្ហាញចាន់បញ្ហាប៉ាកែវ
ក្រោរបែងបងើយ អត់មានសល់មួយជីណាកំទេ, តែភាមនោះដែរ
ក្រោប់តែតាត់បញ្ហាប៉ាកែវកសសុំ ដួងខ្លួនព្យាក់តាត់ទាំងអស់ ។

អារ្យាជានំកំពុងសម្រំចាំបាច់ក្រោយ ទទួលយើងឱ្យទាសករម្មាក់
ទៅដល់ប្រាប់ថាការបានទទួលជាគជយហើយ កំប្រព្យាប់ប្រព្យាល់
រត់ឡើងសាលទទួលក្រោរ សូមចូលឱ្យបើកជិតាលើកវិវាទ :

- បងសូមសរសើរដោយស្មោះចំពោះភាពបុន្តែប្រស់ដើរត្រូវបស់

រាជធានី ។ ប្រសិនបើអ្នកណាគុំដឹងប្រចាំលាចមិនងាយទេកប្រាស់ជនយោរយោទេនេះបានទេ ។

រាជធីតាស្តរដែលដោល :

នៅតែម្រាកចងក. អាជ្ញាជាំងដើរសំដោលព្រមទាំងប់អាប្រិយ
ដែលដោកស្រាប់បើកកេភកគ្រលេង លួយកយកចងកឱ្យនិញ្ញចេញពីខ្លួនតាត់
ហើយជុសម្រាមដៃស្រាលលូមដូចដែលផ្សាប់អនុវត្តកន្លងមក ។ ពេល
ទេទេថ្មីកបង្ហាញខ្លួនស្ថានឯកសារដែល នាយកចេញបាន :

- អ្នកងង់ត្រូវធ្វើការងារមួយជាបន្ទាន់ គិតយកវិមាននេះទៅដាក់ទៅកំណែនដើម យកមកតាមរបៀបណា តម្លៃយកទៅវិញ្ញាមរបៀបនោះ ។

ເຮັດໃໝ່ກວິດກາລສໍ້ມູນກາຍວິກາරເຄາຕິກງ ຮູບທຳນັ້ນ
ຂອງທາຕໍ່ । ບຸ້ແລ້ວໂຫຼືມທີ່ກາຣາຕໍ່ຂຶ້ນເຮັດໃໝ່ກ ໂພນບໍ່ເຄຸງຜົນ

ទទួលអារម្មណ៍ហាក់ដូចជានិមានទាំងមួលកំព្រឹកទីក្នុងចែលនាយករោង និង
នេះជាការទទួលអារម្មណ៍លើកទីពីរ បន្ទាប់ពីលើកដីបុងដែលកើតឡើង
ម្ខាក់ទៅស្របាបានការងារ ដោយយើងកំពុងសិតនៅលើទីក្រុងដីផ្សេង ។
ម៉ែន ! វិមានកំពុងហេរលើវិនសេវកណ្តាលអាកាសវេហាស៊ែ
លើវិនដល់ថ្វាក់ត្រានៃតែបុក្សានដើម្បីមករាយបុក្សាន មកដល់កំន្លែង
ដើម្បី ។

អាណ្យាពាំងបំពេញកិច្ចការរួច ក៏ដូចមកជាន់ក្រោម សុះឱប
គើលភាជិតាដោយក្នុងណាស់នឹងលើលប់ ពេលភាជិតាកំពុងយាយចេញ
ពីបន្ទប់ ។ បន្ទាប់នោះនាយអេកានដើរមានបំពាក់ការបារម្បបស់កវិយា

- ចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅតាមនរណាយក្រោមយើងបានឡើតទៅ។
រាជធានីភ្នែកបុន្ណាសារក្រក់នៅថ្ងៃនេះ។ ដើម្បីព្រឹកឡើងយើងបានទទួល
ព្រះបិតាប្រះមាតាក្នុងអាការ៖ហាកំដូចតាមវេប្បជនអីសោះ។

ដោយហេតុអម្បរញ្ញិមព្យាជិតាតាម្យបីខ្ពស់ទាំងសោយផ្លូវ
ចំណោកភាព្យាជាំងកំទាំងបាយទិកនៅឡើយ ។ បន្ទាប់ពីការសប្បាយ
វិកាយ ព្រោះផ្លូវជុំគ្រោះឆ្នាក់ ការជិតាបញ្ហាមីនុគ្រោះបាយទិក
មួនឡើត ហើយនោយចាប់សប្បាយជាមួយបីសម្រាត់ ។ ព្រោសប្រាប់
កំដរពេលបាយគិត្រសាធារណ៍របស់គ្រឹងបំភាគហិក ។

និយាយពីព្រះថ្វារក្រុងចិន តាំងពីថ្វិវិមានរបស់បុគ្គលិក ហត្ថមិនដឹងហេតុផល ដោយទាំងយកទៅនៅជាមួយការធិតាតាមបូឌីខ្លួន

ឯង ព្រះអង្គអស់សង្ឃឹមគ្រប់បែបយោង ព្រះរាជក្រឹមព្រំតានពេល
នេះ ។ មិនថា ថ្វីលួចបូយប់ ព្រះអង្គអត់ដែលបានផ្តើលកំមួយស្រឡែត
ទីនៅ ។ កាលមុន, មួយថ្វីព្រះអង្គយានេះបន្ទប់ទំន់រម្មុន ពិសេស
ពេកព្រឹកព្រលិម្យាន ដើម្បីទិន្នន័យដៃអស្សាយ ដែលបុគ្គិព្រះអង្គ
កំពុងគង់ក្នុងនោះយ៉ាងសុខសាន្តជាមួយស្អាយ តុល្យយ៉ាងតិចកំមួយ
ថ្វីដែលដែលដែលព្រះអង្គយានេះបន្ទប់ទំន់រដែលនោះ តែមិន
ដែនដើម្បីទិន្នន័យទេ គឺទាំងទេ ជាមួយការអស់សង្ឃឹមយោងដំ
ឯង, ទីកនោះត្រាបូរហាម ។

នាថ្វីវិមានភាព្យាកដាំងត្រូវបានទេចចែកទាសករចអ្វីដឹក
យកមកដាក់នោះកន្លែងដែលវិញ គ្រាន់តែភីស្រាងទាម ព្រះរាជ
យាយដល់បន្ទប់ទំន់រហូរបីយេស៊ូ ។ ជាមួយអារម្មណកំពុងនិកថា
លើកនេះមិនខសមុនទេ តុល្យឱ្យភីក្រាតិវាលទេ ស្រាប់ពេត្រះអង្គ
ភ្នាក់ព្រំតិ ពេលចោលព្រះនេត្រទៅរកទិសទល់មុខវាំង ដោយយិញ
មានអ្និស្សុង រងដូចវិមាន ។ ដីបុនព្រះអង្គស្ទានថាប្រលិមអុរ ពិព
ហិរញ្ញប តែឈុំបិនិតិកម្មនៅទៀត កំយិញច្បាស់មិនមែនជីតពក
ទេ គិនិមានភាព្យាកដាំងទាំងរូប ។ ព្រះអង្គស្សុំចោលក្រោ បញ្ហាមុរតេ
យករាជាណេយ្យថ្វាយជាបន្ទាន់ ។ ភាពប្រព័ន្ធបែបប្រព័ន្ធរបស់ព្រះអង្គ
ធិនុធនិលប្រឈប់ពេញវាំង ។

ចំណោកភាព្យាកដាំង នាថ្វីកនោះក្រោកស្សុំការកំពុងពិពាលិម

ហើយស្រែច្រោះគិតថា ទោះយ៉ាងណាក៍ព្រះរាជយាយមកនៅពេល
អាជមិលអីយិញច្បាស់ ។ ដោយសារត្រូវមលក្នុណ៍បានលួ គ្រាន់
តែព្រះរាជយាយមកដល់ភាម នាយមានមុខធ្វើបងិសណ្ឌារកិច្ចយោង
ទាន់ពេលវេលា ។

ព្រះរាជយាយកដែងមាកស្សាំ អត់យិញច្បាបានដិតាក៍មានបន្ទូល
ដោយព្រះស្សុរស្សែងខ្សោះ៖

- ឯណាបុគ្គិយោះ? យើងនិយាយរកនុងឈុំស្រោះត្រានេះយិញ
និងឱបចិបបុគ្គិយោះសិន ។

អាជ្ញាកដាំងប្រណុលថ្វាយ៖

- សូមព្រះបិតាយាយចូលសិន, រាជធិតាកំពុងគង់ក្នុងបន្ទប់
របស់ព្រះនាន ។ ព្រះនានមិនបាននិកស្ទានបិតាយាយមកព្រលិមដូច្នេះ ។

ចប់រាជាណាយនាំព្រះរាជយាយផ្លោះបន្ទប់រាជធិតាបាប្រួលបឹង
ឈុំមពេលរាជធិតាកំពុងចេញពីក្នុង ។ ព្រះរាជបន្ទីបានតែពាក្យ “បុគ្គិ
សំឡាត្រូវ.....” រួចខ្សីកខ្សែលស្សុំឱបរាជធិតា ។ បិតានិងបុគ្គអូនរំណែន
អស់មួយសន្តុំជំទ្របន្ទីបានវិញ ដោយព្រះរាជយាយត្រមាស់ស្សុរមុន

- បុគ្គិសំឡាត្រូវបិតា បុន្ទាន់ថ្វីនេះបុគ្គិយាយការតក់ស្សិតិន
ទុក្ខស្រាកខ្សោះណាស់មែនទេ ។ ប្រាប់មកមិល់ ។ ហេតុការណ៍ក្នុងមក
យោងម៉ែចខ្លះបានជាបុគ្គិត្រូវហត់ខ្លួនជាមួយវិមាន? បុន្ទាន់ថ្វីមុន
បុគ្គិទេដល់ណា?

រាជធានីភ្នំពេញ នគរបាលក្រុងរាជធានីភ្នំពេញ ជាក្រុងរាជធានីភ្នំពេញ

- ក្រាបទូលបិតា, បុន្តានវីថ្មនោះនាយកខ្ពស់ត្រូវគេចាប់ពង្រកយកទៅទីបាសាប្រើកង់ណែនាំ នាយកខ្ពស់ត្រូវតែងតម្លៃសំខាន់ខាងក្រោម ដើម្បីបានបញ្ជីតម្លៃសំខាន់ខាងក្រោម និងដោយសារអនុសញ្ញីមគ្រប់បែបយ៉ាង ។ ការតែងតម្លៃនាយកខ្ពស់ត្រូវនរណាការចំណេះដឹងទាន់ ។ ទីបំពេទត្រូវមិនបានដែលនាយកខ្ពស់ស្ថិយទុក្ខ ព្រមទាំងនាយកខ្ពស់ជាបុរីបង្គារដែលវិញ ។ បន្ទាប់ពីបែកគ្នាដោយចែងក្នុងព្រឹកមួយមិនបានចំណេះដឹងទៅដែលទីបាសាប្រើកង់ណែនាំ និងបានយកទៅទីបាសាប្រើកង់ណែនាំ ។ ដោយសារតាត់ ទីបាននាយកខ្ពស់ក្នុងស្ថានភាពកំពុងតិចនៃពេនដែលមិនចែងក្នុងព្រឹក ហើយកំពុងជាបាននាយកខ្ពស់ក្នុងស្ថានភាពកំពុងតិចនៃពេនដែលមិនចែងក្នុងព្រឹក និងបានយកទៅទីបាសាប្រើកង់ណែនាំ ។

រួមិកដែលគ្រោះថ្វាកំនេះ រាជធីតាមត្រូវឯក្រឹមនាំនៅតាត់តក់សុទន្ទាន់ទីយ។ ព្រះនានារៀបភាគចាំងរួតត្រូវបំពើរ ថ្វាកំហើយត្រូវរាកំខានអស់បន្ទិចទិនបានបន្ទូលឡើតាន់ :

- តាមពិត, មូលហេតុនាំខ្សោយមានគ្រោះថ្វាក់ពីបណ្តាលមកពីបុត្រិទាំងស្អុង ត្រានពាក់ពីនូជាមួយបងរាយដំឡើងទៅ ព្រោះពេលនោះ តាត់ទៅបរាបញ្ញា អត់បានដឹងរឿងកីវិតីទាំងអស់ ។ តាត់ទីបន្ទាន់ចេញទៅបុរាណនៃព្រៃ នាយកុម្ភមាស់ព្រៃវិជនទូច្បារិតបាកប្រាស់បាន ហើយកីព្រៃវិរាជប័ព្យតែទាំងវិមាននៅទីបាមាប្រើិក ។ សូមព្រះបិតាកំបន្ទាស តាត់ ។

ដើម្បីគិតជាមួយលំសមិទ្ធនេះ បន្ទាប់ពីធ្វើឱ្យត្រួសទូទៅ ណាង
រាលិតាក៏កុំယរវាំបែងមិតតាំងពីរបេរីបន្តែខ្លួនរបស់ជនយោរយ៉ាង
ម៉ែចខ្លះ. ក្រោយមកត្រូវដន្តូយោរយ៉ាតាមលួចលោមយ៉ាងម៉ែចខ្លះ
និងទិប់ផុតបានដូចបាក្សាងជាង រួមត្រូវការការណ៍បំពុលសម្រាប់
ជនយោរយ៉ាទៅ ។ ចង់ក្រោយបង្គែល ព្រះនានសរបយ៉ាងខ្លួនទៅ :

- បន្ទាត់នេះ នានាខ្ញុំម្ចាស់សួមប្រគល់នាថីខ្សែបុត្របេសាបិតា រឿបភាគចំណុច ។

ពុំរាជជាប់រទេខាងមាត្រាការដំង់

- ក្រាយពេលដនក កំណាច ត្រូវបំពុលស្អាប់ តើមានការរំបែប ស្ថាប់ ដែលយើងមែចបានទេ?

នាម្បរដៃងតានពាក្យអីធិនសម្រាប់បុរាណចំយុរ ព្រះជំណើរ
រឿងអកុសលន្ងាសយោនដល់ទីបញ្ហាប់ទៅហើយ, ដូច្នេះនាយករាជទៅ
និយាយបន្ទូនយ៉ាងខ្លួន : ព័ត៌មាននេះមានការបង្ហាញថារាជរដ្ឋបាន

- ពេលបានទទួលដំណឹងចុងក្រោយ ទូលបង្គរៀនសាល
ទទួលភ្លៀវ យើងបានកំណាមស្អាប់មែន ។ ភាសានេះទូលបង្គត្រប់
រាលិតាកិច្ចយាយចុះក្រោម និងហេវអ្នកឯកទេរៀនទាំងអស់ចុះតាម រួច
ហើយទូលបង្គអនុញ្ញនទេចថ្មីកតាមរបៀបដុះចង្វឹងទិញ ។ ឈុះទេ
ថ្មីកបង្ហាញខ្លួន ទូលបង្គក៏ប្រើឱ្យយកវិមានត្រឡប់មកវិញជាបន្ទាន់ ។
តែដោយហេតុមកដល់យប់ជ័ាតារសមដែរហើយ គើបទូលបង្គមិន

ទាន់បានទៅថ្វាយបង្គំព្រះបិតានិងព្រះមាតា ។ ទូលបង្គំសុមទូលថ្វាយបញ្ហាកំថា សព្វរបស់ជនយោរយោនៅទូកចោលក្នុងសាលទទួលក្រោរនៅឡើយសម្រាប់ជាកសុតានស្រាយបំភីពីហេតុកន្ទងមក ។

ពួមដៃថ្ងៃវាដាច់ស្អាត់មុខគ្រួចប់អារប្រិកកំទៅជាមួយអាម្ចារាជាំនៅ :

- នាំយើងទៅមិនមុខវាងមិនមែន !

ព្រះអង្គប្រាប់បុគ្គលសាខីក្រោងដូរ ព័តាមពិតមានព្រះព្រមាសរូចព្រះអង្គយាយឡើងដោយខ្ពុនងង ចំណោកអាម្ចារាជាំនៅដើរតាមក្រាយ ។ ពេលយើពុច្ញាស់ជនកំណាចមុខមាត់ស្សែកស្សាន់ដោយត្រូវថ្វាំតុល កំពុងដោកស្សាប់លិកម្រាល ព្រះអង្គិបធើបអាម្ចារាជាំនៅ ព្រមទាំងមានបន្ទូលលួងលោម :

- កន្ទងមកបិតាយលំច្បែរៗ ប្រពិត្តិធម៌នគប្បីចំពោះបុគ្គ ។ សំណាយដែរដែលកាលណោះប្រជាណុវត្តុបះបារទម្ងាយវាំងបាន កំអិបិតាថ្មីមានវិប្បធម៌និងរិអស់មួយជីវិត ។ ឥឡូវបិតាយលំការពិតហើយ សុមបុគ្គកំប្រែកប្រាកាន់ ។

- ក្រាបទូលបិតា ។ (អាម្ចារាជាំនៅ) ហើយទូលបង្គំអាកំអង់ចិត្តក្នុងឡើងនេះ គិទ្ធិលបង្គំជាមួកខុស ព្រះមុលហេតុពីគ្រួចប់អារប្រិកជណោះទេ ។ ជននោះអារកកំយោរយោវកលេខជាកំតាន ថា ថ្វាយបិតានំនៅទទួលបង្គំនិងឡើបកប់ប្រវត្តិរបស់វាត្វាយជាឌិសណ្តាប់ ។ ទូល

បង្គំថ្វាយបំរងគ្រោះថ្វាកំដោយសារវាតាំងពីនៅតូច ពុំមែនទើបតែលើកនេះទេ ។ ទូលបង្គំឡើងប្រវត្តិរបស់វា គិជាសាថ់ឡើងចំឡួយ ។ ព្រះវាដាច់កំព្រះរកស៊ាំនៅ :

- យើងនិងផែលកចំណាយពេលមួយព្រឹក បុម្ញយល្ងាចស្សាប់ឡើងនេះ ។ ឥឡូវបុគ្គយកសាកសពីកម្រកំរបស់វាគ្រាបាត់ចោលទៅ ។

អាម្ចារាជាំនៅទទួលបញ្ហា ប្រាប់ទាសករីឃិសពត្រួចប់អារប្រិកទៅចោលក្នុងព័តិមិសត្វិសុជាអាបារ ។ ចំណោកព្រះវាដារិលត្រឡប់មកបរមាងវាំងវិញ បញ្ហាថ្មីក្នុងស្ថុរបន្ទូរតាំងប្រកាសដីនីមហាវិករយរបស់ព្រះអង្គ ។ ហើយត្រង់អនុញ្ញាតប្រជំម្លើនិងប្រជាណុវត្តុទូទៅនគររបស់ព្រះអង្គ ។ ហើយត្រង់អនុញ្ញាតប្រជំម្លើនិងប្រជាណុវត្តុដោយសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គិនិងបុគ្គលសាខា ព្រះអង្គ ។

នេះជាលើកទីពីរហើយ ដែលអាម្ចារាជាំនៅបាននូងជុំតគ្រោះ-ថ្វាកំថ្វាំងថ្វាកំវិស់ជីវិត ។ ទាំងលើកទីមួយកំដូចជាលើកទីពីរ ការផ្តល់នូវរបស់នាយមានការអស្សារៈក្រោលង ។ បុំន្ទោះដូចដូចនេះកី ថ្មីបើគ្រួចប់អារប្រិកកំលេងមានជីវិតនៅលើដែលដី កំនាយមិនទាន់ចំប់ទុកនៅឡើយ ។ បុំន្ទាន់ខែក្រាយមកដូចបំគ្រោះថ្វាកំជាលើកទីបីវិស់ជីវិត លើកទីបី គិមកពីបុរិសប្រួចប់អារប្រិក ។ តាមពិតគ្រួចប់អារប្រិក

មានបុន្ថែមម្ចាត់ទៀត. គោនោះមិនត្រឹមតែចេះទេទេម្ខានំពុក
ប៉ុណ្ណោះទេ ថ្មីទាំងជាមនុស្សពិសពុលប្រកបដោយណូវិចកលខ្ពស់
ជាបងបងគេទៀតដែង ។ ថ្មីបើជាបងបុន្ថែមដើរិត តែដែនកំណែចំណាំពីរ
រស់នៅបើកត្រា. ដើរលួកលួយតាមបែបផ្លូវតិចា ។ យុរិយ្យមួយ ជូនពីរ
ឆ្នាំ បុបិឆ្នាំ រួរបិវិធីប្រមិលមិលត្រាទេវិញ្ញុទៅមក តិបងបុប្បន្ន
កំពុងនោះឯណា. ធ្វើអី. ជីវិតធមានដល់សភាពបែបណា. អូខសប្បាយ
ប្បមានទូក ។

បន្ទាប់ពីត្រួតបង្កើតស្ថាប់យោងចោរទាប បុន្តានខេត្តក្រោយ^១
ស្រាប់តែបូន្មានប្រុសគាត់នឹងក្នុងបង្គបស់ខ្លួន យុវជនសំបិតុងបង្គ
ទៅដែលណា និងកំពុងធ្វើអី ។ ជនយោរយោកៗយកសម្ងាត់ចេញរៀប
ពិធីប្រមិលមិលតាមរបៀបរចនាដំហាន ។ ចាប់ផ្តើមបង្គការដីបុរី
រាជ្យកាត់ហើយ ដោយដឹងបង្គប្រុសស្ថាប់តាមពីបុន្តានខេត្តម៉ោះ^២
ដំហានទីពីរ រាជីនមរណភាពនោះបណ្តាលមកពីត្រូវថ្វាំបំពុំបាន មិនមែន
ដោយធ្វើត្រាត់ឡើយ ។ ដំហានទីបីដឹងមុខអ្នកសម្ងាត់ប៉ុណ្ណោះ^៣ ប្រព័ន្ធអាស្តា
ដំបាន ដែលសព្វថ្វាតំពុងរស់នៅយោងរួចរាល់ប្រទេសចិត្ត ។ ដំហាន
ទីបុន្តានពិនិត្យកុមិសាស្ត្រទិន្នន័យដែលបីប្រព័ន្ធអាស្តាតំបានកំពុំរស់នៅ ។
ដំហានចុងក្រោយ ស្រាវជ្រាវប្រភពិតិថ្នូរប្រព័ន្ធអាស្តាតំបាន ករើយឯព្រៃា
អាស្តាតំបាន ជាកុនទោលរបស់ត្រូវសារមួយក្រិកក្រប់ផុត ដែលដោយសារ
យកទានចង្វឹងទិញដោយថែដី និងយល់របៀបប្រើប្រាស់ដោយ

ថ្លែង ពិនិត្យការណ៍ស្នើសុំនៅក្នុងប្រជាពលរដ្ឋ និងប្រជាជាតិ និងប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាសាស្ត្រ ។

បន្ទាប់ពីប្រមិលម៉ឺនសញ្ញគ្រប់ ជនយោរយោសង្ឃឹតផ្សេង
និយាយម្នាក់ឯង :

- យើងត្រូវតែសងសឹកឱ្យបងរបស់យើង ។ ក្នុងនាមក្នុងប្រុស
ត្រូវប្រាំហត្ថម្ភាប់លុកលុយគ្រប់ថ្ងៃណាកេលិផែនដី ជាច់ខាតយើងមិន
អនុញ្ញាតឱ្យជួនដែលសម្ងាត់បងយើងអាចរស់ក្នុងសុភាមងាយទេ ។ វា
ត្រូវតែស្វាប់ ដំណោកចង្វឹងទិញទោនោះត្រូវតែបានជាបរស់យើង ដើម្បី
យើងត្រូវត្រាដីនេះទាំងមែន ។

ជាមួយការប្រជាធិត្តយោងមីនម៉ាត់ ស្ថុកទ្វឹងជនយោរយោ
យកសេស់មួយក្រាលធ្វើនូវកែង ដីឡើងដឹងពីរសំដោនគ្រក្រឹងចិន ។ បន្ទាប់
ពីផ្លូវការតំណល់ការលំបាក បន្ទាប់ពីពុះពាររាប់ខែ ទីបំផុតរាជាណមក
ដល់គោលដៅយោងល្អូវម្ចាស់ តតមាននរណាតិ៍នវាតាមនុស្សប្រភេទ
ណា មកពីខាងណា មានបំណងដូចមេដទ្ធផើ ។ ដោយហេតុក្នុងរាជ
ទានីមានជនបរទេសចេញចូលលក់ដូររត្រីន អ្នកដឹងកំស្បានថារាជា
ឃុំចុបរទេសដូចណួញចុងទ្រៀនដែរ ។

សម្រាកមួយយប់ នៃក្រុងជនកំណានចាប់ផ្តើមចេញដើរ
តាមដូរនាំនាំ. មិនមែនដើម្បីកំសាន្តទិន្នភាពថ្មកញ្ច គឺដើម្បីស្ថាប់
សភាពការហើរក្នុងគោលដៅវិវាទកម្មដោយសងសឹកនិងដោយក

ចង្វឹងទិញ ។ វាបន្ទីខ្លួនដោរពីតម្រូលកនៃនមួយមនុស្សអារជាមគេ សំបុរហានសុវត្ថិភាពជាគោន់តែ នៅទីនោះអ្នកខ្លះលើងឈ្មោះសុសង អ្នកខ្លះ និយាយត្រារៀនសេហា រឿងដូច្នោះ បុន្ទ៉ូមានមួយចំនួនដែលត្រូវបានបន្តិច កីដាចុងដីម្នាក់បានទទួលការសរសើរ ពីគុណធិនិងមេត្តាចមិត្តរួមគារពារ ជាទិន្នន័យកក់ក្នុងរបស់បិរិយ៍ទេ ។ តាត់ទៅដែលណារោចជាកំពើដែលនៅ ។ ស្អាប់បានត្រូវសម្រេចបុណ្ណោះវានិកក្នុងចិត្ត : “ដូនដីហ្មាធិមអីគោនោះ ប្រើបាលអាជីវិថីចំណុចចាប់ ផ្តើមរបស់ដែនការយើងបាន ។ ហើយប្រពន្ធអាស្រាងដំឡើងដោយបាន ដូនដីហ្មាធិមដូចអ្នកនឹងទេរ យើងពិតជាមានលទ្ធការពីតម្រូលក្នុងវិមានរបស់កា ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពបានតាមចិត្ត ។ ហើយវាក់ត្រាន សង្ឃឹមឱ្យអ្នកនឹង ។

គិតយើពុជ្ជិដ្ឋេះ វាសរសៀវរម្យលដិតបុរសម្ងាក់បានមាត់បានកជាមគេ ស្អាតិប្រើតិដូនដីហ្មាធិម ពីភាពជានរណា មានគុណធិនិង សមត្ថភាពដូចមេដ្ឋាន៖ ។ បុរសនោះនិកក្នុលបើកកំភ្លើងសូរិព្យេះ ។

- ក្នុងរាជធានីនេះទាំងមូល អ្នកណាក៏ដីន កំគោរពដូនដីហ្មាធិម ចនោះតែលាកពុម្ភាកំមេចអត់ដីងអិចិង ?

ជនយោរយោធិនិជាសិចយកចិត្តយកធ្វើម ផ្លូវតប់ :

- ខ្ញុំជាអ្នកដឹកញ្ចញ្ញត្រូវក្នុង ទីបន្ទំមករាជធានីនេះលើកដូចបី សូមលាកបុន្ទំកំប្រកបរាង ។

បុរសនោះរៀនសង ងក់ក្បាលដ្ឋាក់ៗ :

- អូ លោកពួជនបារទេសបុ ? មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជម្រាប់ ដូនដីហ្មាធិមជាអ្នកបុសធ្វើទុករកិរិយាម្នាក់ ឯងក្នុងអាស្រមមួយចិត្ត ។ តាត់សម្រេចមត្តិជាល អាចដូយសង្រោះសត្វលាកបានត្រប់ត្រា ។ ក្រោពី ត្រួចនេះ និងថ្មីសុកររៀនការណ៍សម្រេច ការនាំក្នុងអាស្រម តាត់តែងដើរច្រប់ត្រប់ទិន្នន័យក្នុងបិរិយ៍ទេ ។ អ្នក លើចិត្តការបំភ្លើងខ្លួនយ៉ាងណាមួយ ឱ្យតែដូបតាត់និងបានតាត់ស្អាបច្បាស មួនតែងជាសេស្សិយមានកម្មវិធីកំហែងទេរឿងវិព្យេះ ។ ក្នុងរាជធានីនេះ តាត់ដើរដែលណា អ្នកស្រួលសំណែនភ្លាមៗនៅ ។ សរុបមកដូនដីហ្មាធិម ជាអ្នកបុសមួយរូបដែលលីបង់រាល់ដែលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ដើម្បី ដល់ប្រយោជន៍បិរិយ៍ទេត្រប់រូប ជាអ្នកបុសប្រកបដោយគុណធិនុង ខ្លែងក្នុងរួមគារពារ ។ ហើយលាកពុម្ភាកំប្រកបនៅក្នុងក្រុមនេះយូរបន្ទិច លោក ពួជនឹងយើពុជ្ជិខ្ញុំនិយាយត្រូវមែន ។

បុន្មបុស ត្រួចប់អាប្រើកអត់ចង់ដីងអូថីមទេរីត្រូវក្នុងរឿងនេះ ទេ វាគ្រាល់ទៅស្ថាផិភាស្រមរបស់ដូនដីតាំងនៅកន្លែងណា វួចនិកក្នុង ចិត្ត : “យើងត្រូវបន្ទីខ្លួនជាចុងដីហ្មាធិម.... ហាស់ ! ហា ! មធ្យាបាយ ដីលូបានមកដោយចែងនូវ ។ កុងអីយើងប្រើបាលចំណាយពេលយូរទិប អាជីវិតត្រូលវិមានអាស្រាងដំឡើង ហើយវាកំមិនច្បាស់ជាលទ្ធលន្រាត ដីយបុបរាជយដីនេះ ។

ដោយហេតុពេលនេះចំណើថ្វីជូនដីហ្មានិមសម្បែករវាងមិ, ជនយោរយោត្រូវប្រាំចំដល់ថ្វីដីស្ថិកទីបានលទ្ធភាពអនុវត្តដែនការពិសពុល ។ វាលបមិនសកម្មភាពដូនដីត្រូវបំបាន ដើរតាមពីគ្រាយតាត់រហូត, ទិបំផុតតាមដល់អាស្រមឡើត ។ នៅទីនោះ បន្ទាប់ពីពិនិត្យភិសាស្ត្រីនិពុញអាស្រមហើយ វាគ្រោងបំផុតដំណាក់ទាំងពួកីមសង្កើមមួយរយការរយ ។

យប់ជោបន្ទិច ជនយោរយោត្រូវដើរសំដោអាស្រមដូនដីហ្មានិម ។ ទ្វារបង្ហានតែជាក់កន្លឹមឱចឆ្លើត វាលូកដែដោះយ៉ាងងាយ, រួចដើរតម្រងចូលក្នុង ។ ក្រោមពន្លឹមចំនួន វាយើថ្វីជីត្រូវសុំដែលបានលើថ្វីកញ្ចាស់មួយ, តាត់សម្រានូលកំស្បូលអតិថិជនមានគ្រោះថ្វាក់មកដល់ឡើយ ។ មិនបងឃុំយុរ រាបូតកំបិតស្សុវត្សស្សាថចេញពីចង់ រួចឲ្យកដែម្មាយនេះត្រូវជាសង្គនដី ។

ភ្នាក់និងស្សុរជាត់ ដូនដីហ្មានិមសុំប្រាកដិងមាំង, ទីបន់តែក្រោកឡើងតាត់ត្រូវបានកែត្រួតពិនិត្យ ដោយយើពុំមនុស្សប្រុសម្នាក់ភ្នំ កំបិតប្រុងសម្បាប់តាត់ ។ ពុំដឹងរើនឹងអី តាត់ស្សុទាំងពួករាយតែប៉ុប៉ុប៊ែ : -

- តោក.... តោកជានរណា? ប្រុងធ្វើអីបើឯន?

ជនកំណាចតម្រងចុងកំបិតចំឡើងដូនដី, បន្ទីយ៉ាងការ :

- យាយឃុំបានតែស្រកម្មម៉ាត់ បុបណ្ឌិតស្សុរីភ្នំដល់ខាងក្រោម យើងសម្បាប់ម៉ោលភ្នាម ។ ក្រោកយាយីឱ្យស្សូល ចំពើតាមបញ្ហា យើង ប្រសិនបើចំណុំសំរស់ ។

ដូនដីហ្មានិមយារត្រង់ខ្លួន នែនបានស្សុរាំដីទាំងអស់ ។ យើពុំថ្វីដែនយោរយោត្រូវដីស្ថិកនិយាយបន្ទុំ :

- មិនបានថ្វីឡាចេទ, យើងត្រូវការពេករវបស់យាយឃុំបុណ្យការពេកដោះអារវបស់មកឱ្យយើង ហើយយកអារវបស់យើងពាក់ចូល ។ ធិន្ទាមទៅ បើចំណុំសុខ ។

ដូនដីហ្មានិមយើពុំការព្រមវិនេះមិនចូលបុណ្យបុណ្យនាន កំពើតាមរាយដោះអារវបស់ខ្លួនហុចឱ្យវា រួចទទួលអារវបស់រាយកមកពាក់ដីនូស ។

បុណ្យប្រុសគ្រួងបំអារប្រើកពាក់អារវបស់ជើងវាបញ្ហាលើត្រួត :

- ការរាយយាយឃុំបុណ្យមិនទាន់អស់ទេ, យាយឃុំពិតជាចេសិល្បៈវិកុំខ្លួន ដូច្នះតោងរៀបចំការឡើមុខយើងឱ្យដូចមុខយាយឃុំបុណ្យយាយឃុំបុណ្យរាយការពិសម្បរបានយុរវគ្គិច ។

មកដល់ពេលនេះ ទីបន្ទិនដីហ្មានិមម្នាល់យើពុំមិនស្សូល មែនទេន, អាចបន្ទិចឡើតត្រូវរាសម្បាប់ម៉ោលបន្ទាប់ពីរៀបចំមុខវាងដូចមុខតាត់ ព្រោះវាបាក់ដូចជាគ្រោមបន្ទុំបុណ្យតាត់ដើម្បីអនុវត្តដែនការអីមួយ ហើយដែនការនោះប្រហែលជាអាក្រកំដង ។ ថ្វីបើសន្ទិជានដូច្នះ តែតាត់ក៏ពុំដឹងដោះស្រាយរបៀបណាមីនុវត្តនាន, គិតតែធ្វើវាសនាតាមយកចាកម្ពុំ ចំណុំដល់ពេលនោះសិមគិតឡើត ។ ជនកំណាចដឹងដូនដីតែសុំទាំង ព្រោះតាត់យល់បំណងរបស់ វាកំនិយាយអេសាតាត់និងនិត្ត :

- កំខាថ់អី, យើងស្រចចំពោះមុខព្រោជាម្មាស់ថា យើងមិន
ស្មាប់យាយឯងទេ យើងត្រូវបានគ្រាន់តែបង្ហាញណាកួយឯងមួយ
រយៈក្នុងពេលយើងធិនិសកម្មភាពនៃប៊ូណ៍ហើរ ។

ដីជីថាខ្សែកម្រិតមេដីស្ថិក និងការប្រើប្រាស់បន្ទុក កំណត់ពីរបៀបបញ្ចប់ ។
គាត់នាំចូលក្នុងអាសយដ្ឋាន យកកោវិជ្ជាក់ឱ្យអនុយ ហើយយកក្រឡូ
ទិកអីម្បៃងដាក់ក្រឡូខ្លួនវា បន្ទាប់មកយកដែកមួយដុលកំចូលទិក
នោះបានធ្វើឯងមុខវា ។ គាត់បានធ្វើនៅ កន្លែងខ្លះដើមទាមលំនៅ
ក្រាស់ កន្លែងខ្លះសិនុម ដើម្បីរិយាយបានឯ៉ា :

ក្នុងរាជក្រឹត៖ម៉ោងទៀត មុខលោកភាយជាមុខខ្លួចយរយ
ភាគរយ ៤

បន្ទប់គ្រប់អាបីកសរបតាក់ :

- ចុះពាណិសម្បរ?
  - អាចរករាលិបានរាប់ខ្លួនទីមហន៍ដែលប៉ែងចិត្ត។

លុះធ្វើកិច្ចការនេះវូច ដូនដីដោះកន្លែងពីភ្នាល់ខ្ពស់ជាបន្ទាក់
គប់ទៅងករាលដែនយោរយោះ ហើយយកតាតំមយបាថីវា :

- ເລກຕິນິຕໍ່ໄມ້ຢ ເຕີຜູປະມິດຜູ ?

- ល្អ, យាយឱងមានស្តាដែលមេន

ចប់វាទា ព្យាប់តែវាបានកំបិតស្សែវតិដៃ ហើយសរវាងម្ខារ
បំពង់កដ្ឋីនដីហ្មានិមជាប់ ។ វាតុពានរក្សាតាក្សែសន្យានៅទៅ វាគ្មោរតែ
សម្បាប់ដ្ឋីនដីម៉ោលឡើបនឹងនិត្ត ។ ដីបុងវាប្រុងសម្បាប់ដោយចាក់
និងកំបិតស្សែវតិ តែគឺចុះគឺតាមឯក ខ្លាថត្រូវសង្ឃឹម ព្រះពិច្ចូ
ធ្វើនទ្រួសពីមានបន្ទូលស្សាកស្សាមិយក្នុងអារម្មណ ដូចដែលហើយ
ឡើបវាគ្របាថ៉ុកភាពវិញ ។ វាកើតបាត់ដែទាំងពីរទាល់តែដ្ឋីនដីហ្មានិម
ជាថីខ្សែដ្ឋីលត្រូវបានរិបប្រែះ ឡើបនូវរសន្សឹមៗ ចុងក្រោយបង្គាស់
វាបានកំណត់យកទៅម្នាក់ចុះអណ្តុងទីកម្មួយដែលនៅមិនផ្សាយ
ប៉ុន្មានពីអារម្មណ ។

អាសូរដួនដីហ្មាគិមដែលខ្លួនសង្ឃឹកសាល សាងតែអំពើល្អ
សម្រាជ់សត្វលោកអត់នឹសមុខ ទីបំផុតត្រូវអស់សង្ការដោយសារជន
ព្រៃនដីរចាយទេរិច ។

បន្ទាប់ពីប្រព័ន្ធគ្រឿងកម្មដៃសាបាន បុនប្រសគ្រប់បាប្រើ
ដោកកុងអាសមមួយយប់ ភីឡីន ពេលវ្យអាជិព្យរៈច្បាប់បន្ទិចក៏
ចេញដើរសំដៅទៅខាងតាំបនិមានអាជ្ញាផាំង ។ វាបាប់ដែលរម-
ទម្រសេត្តស្រុករបស់ដូនីហ្មានីម ដើលវាតានសង្គតនឹងបានចងចាំ
តាំងពីថ្វិលមិត្ត ។

បិន្ទុទរបសត្រូវក្រឡ្ងកយើងនយាយយោងចាត់នឹងហា-

ទិមជានិគោរពសក្តារ៖ កំរត់ឈូនរមកបង្ហះវន្ទាដាមួយសំនួមពារដ្ឋីងទ
ខ្លះសុមដូនដីប្រទានពារ ខ្លះសុំចើបដែ, អ្នកណាលើក្បាលវិលមុខមិថ្នា
ិនក្បាលសុំឱ្យដូនដីស្ថាបអំឡុលបំបាត់រោគ។ ធនកំណាចត្រាប់កាយ
វិការដូនដីបានទាំងអស់ អ្នកណាសុំឱ្យតែប្រទានពារ វាគ្មេមាត់ដេចអូច
ដូចសុំត្រួមឱ្យពារដែយ, អ្នកណាសុំចើបដែបុចដែឱ្យចើប, អ្នកណា
រោគក្បាលមក វាបួកដែត្រដូសអំឡុលស្រាល់ ត្រានបិវីសំណាកា
ម្នាក់ចាប់ភីកសង្ឃឹមយុទ្ធសាស្ត្រ ម្នាក់ចាប់ភីកសង្ឃឹមយុទ្ធសាស្ត្រ ។ វិនិមួយកន្លែង វាបន្ទូ
ដីលើរទៅមុខទេរ៉ែត រហូតដល់ចុងក្រោយបង្គុសវាក់បានទៅដល់ទីផ្ទា
ខាងមុខវិមានអាណ្ញាតាំង ។ នៅទីនោះបិវីសំណាកាមកកាន់តែប្រើ
ឡើងទៅ ដល់ច្បាក់ម្នាក់ប្រជុំតែបានបិវីសំណាកាមកកាន់តែប្រើ
ដីតួនដីក្នុងភ្នាយបាន ។ ការប្រជុំតែបានបិវីសំណាកាមកកាន់តែប្រើ

ពេលនោះ រាជធីតាម្ចាស្រីមួយកំពុងគែងប្រសាលភ្នែកជាបន្ទូលក្នុងប្រជាផល និងប្រជាក់អង្គភាព និងប្រជាក់ទេសករកម្រោគរាយការពារនៅម្ខាង ។ ព្រះនានេយិត្តមនុស្សអរប៊ែកដែម្តោះ ថែមទាំងមានសំឡេងដំដោកត្រាញបើងអិនអាប់ដង ក៏ស្ថារពីមានរឿងអី តែពួកវិលីនកំដុចប្រជាក់ទេសករកម្រោគអត់បាន ដើម្បីចព្រះនានេដែរ ។ ការនៃពេលនេះត្រូវបានបញ្ជាក់ថ្មីម្ខាង ព្រះនានេបញ្ជាក់ថ្មីម្ខាងកំលីនម្ខាង ។ កិលីននោះ រត្តម្ចាមេរិតពិនិត្យមួយស្នួន៖ កំរត់ថ្មីនឹងពាណិជ្ជកម្មណា :

- ក្រាបទូល, មិនមែនបោតុភេទអាណក្រកំអីទេ គឺបិរិស់ទប្រ-
រដ្ឋវត្ថុគ្នាតាំងពេក អ្នកខ្លះទាស់ពាក្យទាស់សមិត្តា ។

- ឧបចង់ដូចនេះជាល់, ស្ថិតិភាពដោះស្រាយតាមសម្រាប់។

ប្រធានកងទោសករក កម្ពុជា ប្រព័ន្ធបែងចែក កងទោសករ
កម្ពុជា ប្រព័ន្ធដែលជាអភពិបាល ដើម្បី ការបង្កើត ការអភិវឌ្ឍន៍
និងការបង្កើតរឹងរាល់ នៃប្រជាជាតិ និងប្រជាជាតិ នៃប្រជាជាតិ និងប្រជាជាតិ

ពេលក្រុមទាសករកម្រៀវដើរសំដែងនាំណាត់ជាបច្ចុប្បន្ន ជាផ្លូវនិងហ្មាធិម ពួកបិរិយិទចោយចោរអស់យីប់ប្រជែរតគ្គារេវ៉ា
ព្រោះមិនដឹងមនុស្សរបស់ស្ថិចមកមានការអី ។ ចំណោកចូលប្រុសត្រូវបែបអាប្រើការងារស្រឡែខ្ពស់ ទទួលយើពួកទាសករកម្រៀវក៏អរគិត
នឹងថាដែនការរបស់រាយការសង្គមការងារត្រឹម ។

ទានករម្បាក់ដែលទាំងមុខគេក្នុងចំណោមបូន្មានក៏ ដោយស្ថាន
ជនកំណាពជាផួនដីហ្មានិមិន ពេលទៅដោលផ្លូវម្បាចុំហត្ថប្រណិក ការ
តាមរបៀបគោរពអ្នកបុស រួចនិយាយ :

- ធនបាុកយាយជាឌីសភារេ, ព្រះរាជធានីតាមច្បាបូឌីអូរបស់
យើងខ្ញុំមានកូដ្ឋាម្បាច់ចំពោះលោកយាយ, ព្រះនាងសុមអពេជ្ជ
លោកយាយចូលវិមាន ។

ជនយោរយោបើកកែវាតាំង ធ្វើជាការកំដើល :

- អូ, ព្រះរាជធានីតាមកច្ចុទ្ទកដាក់នឹងខ្ញុំមេនប្បៃ? សាងចុ ! ព្រះនាយកដ្ឋល់កិត្តិយសខ្លែងខ្លស់លាស់ ។ ខ្ញុំត្រូវតែទៅដើម្បីប្រទានពារដែយតាមរាយ ។

ចារបើយវារេបដីណើរសង្គមដើរយ៉ាងស្រត់ស្រកំតាម
ក្រាយពួកទាសករកម្រោរ នៅដើរបណ្តុះរានីកក្នុងចិត្តបណ្តុះ “នេះ
ជាអំណាយផលបាលការសារម៉ែន” ។

ពេលទ្វីនឹងដល់សាលទទួលក្រោរមានបង្កើចមួយបុន ដនកកំណត់
ក្រឡកយើព្យាជិតិតាមប្រុមាណភាសា ក៏ដើម្បីមាត់អេចអូចញាប់សែរ
ជួចប្រើបង្គត្រដួចមិប្រទានពរ អេចអូចមួយសន្តុះចាប់ដើមបន្ទិសុទ្ធដែល
តាករប្រុងស្ថិតិវារណិតិតាមានព្រះជននាយុយឱនយូរ មានព្រះការ
ពលមាម្មនកុងសម្បស្សីរដងជានិច្ចនិរតិ រួចហើយប្រើប្រាស់ហេរាប
ដីបុនប្រសប់របស់មនុស្សខ្ពុងឯធមូយប៉ែចំ អូតអាងពីគុណធិ ពី
ការខិតខំដើម្បីក្រុករកិយាយដើម្បីបានសម្រេចមកដល ពីការអាណិតអាស្សរ
សត្វលោក ពីសេសជនអភិវឌ្ឍទាំងឡាយដែលកើតមកឱ្យតែត្រពុងន
ជួបការលំបាកតោកយ៉ាកកុងជីវិត ។ ដោយសារវាមានលិចនិយាយ
ខ្ពស់ រាជធានីតាកាន់តែដើរវាតាមកប្បសមុយូបគ្គរីរារព្រះថ្វារ៉ែក្រា
លែង ហើយមានបន្ទូលសរសើរការលេបងកន្លែងមក ដែលជួចជីតែង
ដើរសក្រោះបរិស៉ែតគិតដល់ការឡើយហាត់ជាលំខ្ពស់ ។ ចុងក្រោយ

បង្កែល ព្រះនានអពេជ្ជរាយីអង្គយក្រវ ដោយប្រើពាក្យ “អ្នកម៉ែ” រចមានបន្ទូលស្ថិ :

- ក្នុងសូមអ្នកដែលអនុញ្ញាតឱ្យនិយាយរឿងមួយទេវត សង្ក្រីមចាំអកដែលមិនបានសេដចេ ។

ជនកំណាគបង្ហាញបានស្រើតែ ស្រើតែ ស្រើតែ

- សូមរាជធានីតាមរាជបន្ទុលតាមស្តីហប្បទេ, យាយអាចត្រង់ត្រាប់ស្វាប់បានទាំងអស់ ។

ទាំងសម្បិទាំងការយុវការ រាជធ្លើឱ្យរាជធីតារាងនៃព្រះជាម្លាស់
ឡើង កែមានបន្ទូលត្រង់ទៅ :

- ក្នុងស្ថិស្ថុអ្នកដែលទទួលបានជាមួយក្នុងរបុត បើមិនរបុតក៏
មួយរយៈណានៅទៅដែរ ដើម្បីអ្នកដែលបានប្រទានពាក្យនត្រីកល្អាច និង
ដើម្បីឱ្យក្នុងបានគ្រប់គ្រងស្ថិស្ថុត្រាំងល្អប្រចាំរបស់អ្នកដែរ ។

ឯីបើពុទ្ធនិយាយដូចខេះ វែរាណជិតាថោនៅតែទទួល :

- អ្នកមែងមិនទាន់យល់ទេ. វិមាននេះមានបន្ទូបំផែរធ្រើន
ណាល់ បន្ទូខ្លះអាចរៀបចំបានសូបំស្សាតដូចអាស៊មអ្នកមែងដែរ ។
ក្នុងជានារៀបចំដូននូវភាពសម្រេបគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីកំឡុងអ្នកមែង
យ្មានឆ្នាយជមិអាតិ. សូមអ្នកមែងអាចពើពីពីក្នុងបន្ទូបំ
ហើយ ប្រើសវិសតាមសព្វបញ្ជីយ ។ ទោះយ៉ាងណាក់ក្នុងនៅវែរាណន្មោះ
មែងដែល. សូមអ្នកមែងជាឌីសការ៖ កំឡោលបានក្នុង. សូមនៅវែរៗ
ក្នុងជារៀងរហូត ។

គោលដៅរបស់ជនយោរយោ គិត្រូវបានរាយការដោយ
ឱ្យបាន ទោះដោយវិធីណាក់ដោយ ។ សំនេះក្នុងវិមានក្រោមការឧ-
បត្រមុរបស់រាយការ រាជាណធ្វើសកម្មភាពបានសព្វយ៉ាង ងាយជានរស់
នៅអាស៊ម ហើយត្រូវត្រឡប់ទៅត្រឡប់មកវាល់ថ្មីរាយការអាស៊ម
និងវិមាន ។ ដែនការនេះរាជ្យបាន តាំងពីពេលទីប្រកាសការឃើញ
ដូនដីហ្មានិម ដូច្នេះហើយទីបរាសម្បាប់ដូនដីចោលបន្ទាប់ពីបានក្នុង
មុខមាត់ដូចគាត់ ។ យើត្រូវជិតាការនៃតែទទួលខ្លាំងឡើង រាជ្យដីជា
អង្គុយធ្លឹងពិចារណាបានមិន អត់ទាន់ថាព្រមបុមិនព្រមទេ. អង្គុយ
ស្រួលមួយសន្តុះទីបរាសិយោ ៖

- រាយការ, ឯីបើបានកំណត់ខ្លួនឯងរាយការបើយចា
ត្រូវតែរស់នៅឆ្នាយគ្រឹងកិលេសសោហ្ម តែពេលនេះតុងឈើហេតុ

យ៉ាងណាបែរជាន់ចិត្តស្តី កច្ចោះការអនុវកររបស់បិវីស់ទម្ងាក់ដូច
រាយការ ។ សូមទូលច្បាយតាមត្រង់ថារាយការជិតាបាមនុស្សិមួយ ដែល
អាចអូសទាញយាយឱ្យចេញមករស់នៅក្រោមអាស៊ម. រាយការជាបាម
នុស្សិមួយដែលយាយហាក់ដូចមិនដាច់ចិត្តទុកឱ្យស្រាប់ស្រែពេន ។

ប៉ុន្មានម៉ាត់របស់បុនប្រុសត្រូវបំអាប្រើកធ្វើឱ្យរាយការជាប្រក
អវរកភើប្រើបាយបាន ព្រមទាំងសុះក្រោកវិភាគ៖

- បើអីដឹងសូមអ្នកមែងអាចពើពីក្នុងជាមួយក្នុងទៅមិនបន្ទប់. មាន
ចំណានក្នុង មានគ្រប់របៀបស្ថាបនា. អ្នកមែងពេញចិត្តមួយណាក់បាន
ហើយហើចង់រៀបចំថែមយ៉ាងមេចឱ្យសម្រេប សូមប្រាប់ក្នុងមកចុះ ។

ជនយោរយោរក្នុងលើក្នុងតែស្រីតុក្ខុង និងប្រកប
ដោយក្នុងក្នុងប្រព័ន្ធដើម្បីតាមរបស់បន្ទប់មួយអន់ដាយ
ទៅ ហើយធ្វើជានិយាយថា សម្រាប់រាជ្យដីបានបន្ទប់បង់លោកអាណាពេល
នោះលូប្បុសពេកដង. តាមចាមិនសកិសមដល់ការស្អាក់នៅរបស់អ្នក
បុសទេ តែដោយចង់ឱ្យរាយការជិតាសប្បាយព្រមទេ ទីបរាយលំព្រម
នៅមួយគ្រាប់ ។ រាបញ្ញាកំឡើតថា បន្ទប់ហើងអាចធ្លីលំភាពស្តីបំ
ស្តាត់បាន សម្រេបគ្រាប់បើហើយ មិនបានចំរៀបចំថែមចែយនៅតែខាត
ពេលទេ ។

រាយការថ្លែងអំណរគុណជនកំណាមដែលរហូតមកទៀតៗនេះ

ព្រះនានេះទៅដើរដីសុខជាដាច់និងហ្មាត់ រួចអារ៉ាពីពុរាណក្រឡូប់ទៅបន្ទប់ទទួលភ្លើវិមានបង្កួចឡើងបុន្តែ ដើម្បីទទួលទានបាយទឹកជាមួយ ព្រះនានមួយពេល ។ បុន្តែវាជាមួយទៅការណ៍ ព្រះពេលបាយទឹកត្រូវទៅម្នាក់កំនើនទទួលភ្លាសុរក្រាលឱ្យសមរម្យជាលើក្បាហ្វីរក្នុងពិធីដំឡើង មិនអាចគ្រប់នាពេលនោះបានឡើយ ។ គិតយើពុជ្ជិថ្យេះវាបារកែកពុំពាយកាលសង្ឃឹមមាត់ ។ វាត្រូវដោយហេតុផ្លាយទៅទទួលទានបាយម្នាក់ ឯងរាប់សិបឆ្នាំ ឥឡូវទទួលទានមានត្រាចុះឡើង អ្វីនមាត់លើបមិនចូល ។ ម៉ាងទ្រូវពិចំណាត់កីឡាដោយពុំពាយ កំវាថិនអាចទទួលទានដែរ ព្រះរាប់សិបឆ្នាំមកហើយ វានូវទានទៅបុងិនិមបន្ទូលបន្ទិចបន្ទុច សូមអនុញ្ញាតឱ្យនោះទទួលទានក្នុងបន្ទប់ម្នាក់ឯងជាមួយនាំបុងចម្លាត ជ្ញាប់បន្ទូលស្រស់ ។

ជនយោរយោអង្គរហើយអង្គរទ្រូវ សូមកំបង្គំវាអនុវត្តធម្មាយ ពីម្នាក់ដីយុរាលដែល ។ ទីបំផុតការជិតាកំយល់ប្រមតាមសំនួលរាជ ព្រះនានលើកប្រាម្ភប្រណិត :

- ហើយម្នាក់នេះពីអាជក់ប្រហានអីទីន ក្នុងលេងហិរញ្ញវត្ថុ អ្នកដីហើយ ។ មិនអីទេ ចាំក្នុងឱ្យគេយកចំណិមកដូន ។ បុន្តែសូមអ្នកដីសន្យាតា ក្រាយពេលពិសារច អ្នកដីនឹងអារ៉ាពីពុរាណឡើងសាលទទួលភ្លើសំណៈសំណាលលេងជាមួយក្នុង នោះក្នុងកំណើនដីហ្មាត់ទៅអនុវត្តកន្លងមក ។ និយាយវិនិយោគ នោះមួយសន្តែះ ព្រះនានចាប្រើបាយនឹងវិមានអាជ្ញាតាំងមួន ដោយលើកព្រះហស្សប្រណិត ។

- ហើយការតែសំនួលរបីណូនឹងយាយអាជម្លូលបានដោយវិរាយ ។ (ជនកំណាថជើយពុំពាយទាំងនិយាយបន្ទុ) រាជធីតាតាបិរិស់ទម្ងាក់ដែលមិនត្រូវតែរាជធីឱ្យយាយទៅចិត្តបុណ្យោះ ទៅមានជាបិរិស់ទម្ងាក់ដែលយាយហាក់ដូចមាននិស្សូយុទ្ធសំនួលសំណាលដោយតុពុរាណទៅ ។

រាជធីតាតារពេនយោរយោអង្គនទ្រូវ រួចយានចេញពីបន្ទប់ ។ ក្រាយនោះមិនយុរបុន្តោះ ពេលបាតុប៉ាការសោយក្រុយនោះសាលទទួលភ្លើវិវាយនោះទៅក្នុងបាតុប៉ាការទទួលទានបាយទៅបុប្ផទុកវិរាយដែរ កំបើកីឡើងម្នាក់ឱ្យទៅអារ៉ាពុរាណ ។ ឥឡូវកំណាថឡើងមកដល់ ព្រះនាននាំវាអង្គួយលើកោអីខ្ពស់ ហើយចាប់ដើមសំណៈសំណាលលេងជុំវិញសកម្មភាពសាយអំពើលូ ដែលដឹងដីហ្មាត់ទៅអនុវត្តកន្លងមក ។ និយាយវិនិយោគ នោះមួយសន្តែះ ព្រះនានចាប្រើបាយនឹងវិមានអាជ្ញាតាំងមួន ដោយលើកព្រះហស្សប្រណិត ។

- អ្នកដី ! ក្នុងវិករាយណាស់ដែលបានអ្នកដីនោះជាមួយដើម្បីប្រទានពារក្នុង និងវិមានលំនៅរបស់ក្នុងនោះ ។ ក្នុងចេះតែមានអារម្មណីថា អ្នកដីត្រូវបើបុសការវានាចមិតាថិរក្សាស្ថាតំនាំពីក្នុង ទៅអ្នកដីពីមានក្នុងទិន្នន័យដើម្បីបានជាមួយ ។ ហើយអាចចូលរំលែកបាល់បានឡើ ។

ក្នុងចំនាំអ្នកដែលដើរមិនវិមានមួយត្រស ដើម្បីជួយបង្ហាញនូវការ
ខោខាតដល់ក្នុង ។ បើនេះមាននឹងអារ៉ាញមិនកំណើនដើរ ជីថុង
បង្កស់សូមអ្នកដែលជួយបាល់ចំពោះវាលទទួលភ្លៀវនេះសិន, តើ
អ្នកដែលធិញបាយានៅណាដែរ?

ដួនជីហ្សាឆិមកេងភាយពិតជាប្រសប់ដើរគូសដ្ឋាមបាកច្រាស់
តាំងពីចូលមកដល់ដឹងទៅសម្រួលតែមុខក្តុងចម្ងាយមិនលើសបី
ព្យាម, សូមវិញាកដ្ឋានស្អាត់កែមិនដែលមានដង, ឥឡូវត្រូស្សីដូចដែន: វាគ្មេ
ជានឹយមិនជួយវិញ្ញនមួយត្រស វួចធិនឡើងដូលក្រឡ្វេមខ្លស់ ឬ
បន្ទាប់ពីបង្ហាញឱ្យយើងទៅថា ខ្លួនមានការចាប់អារម្មណីដែលការងារក្រោម
ដូល, វាគ្មេញចិត្តឱ្យបន្ទិច ហើយវិនិយោគ :

- ក្រាបទូលរាងជីថា, សាលទទួលភ្នៀវនេះស្ថាតអស្សារមពន់
ពេកណាស់ តុកាមចរកសាលទទួលភ្នៀវណាដើម្បីមកប្រើបង្កើមបានទេ ។
ហើយតាមយោបល់យាយដែលជាអ្នកភ្នាប់រស់ត្រមង់ត្រមោច យាយ
យើងទៅនៅខ្ញុំចំណុចមួយ. ប្រសិនបើពីខ្ញុំចំណុចនៅខ្លះ ម៉ែនសាលពេញ
លេញសោរភាពភាពគ្រឿងគារបែងចុះបំផុត ។ យាយសូមបញ្ជាក់ថានេះ
ជាយោបល់ដោយខ្សោយក្រសួងយោបល់ទេ ។ យាយមិនមែនស្ថាបត្រករ
ដូច្នេះយាយកំមិនហើនអេការងារជាយោបល់របស់ខ្លួនត្រឹមត្រូវ បុខុស
ដ៏ដឹង ។

- សាច្ទ័ម្ពីជំ ! (រាជធានីតាក់ប្រពេទវិជ្ជាយអំណារ) ក្នុងយល់

មិនខ្សែមេន. អ្នកវៅពិតជាចោចេះមិនយើងចំណាប់ និងដូលដីបុន្តាន
បានឲ្យបំផុត ។ តើសាលទទួលភ្លៀវនេះនៅខ្លះអីឡ្វែតទីបបញ្ហាពុ
ស្រាកណភាព. អ្នកវៅ?

- សូមភាគជីតាមអក់យទោសយាយ ចំពោះការប្ដានលើកទ្រួងតាមទស្សន៍របស់ខ្លួនដែលប្រចុះប្រចាំនៅ ។ របស់ដែលយាយមិនយើងចាន់នេះគឺសូមតតក្រឹងហា ។

- សូតតន្លឹ? (រាជធីតាមទានដោយភ្លាក់) យកសូតតន្លឹមក
ធើមេច, អកម៉ែ !

ជនកំណាពចងលដីបលក្រឡមខស់

- ហើរកបានស្តីតស្រួលយកព្យូរចំពីក្រាមដៃបូល វានឹងជូយគុណ
ដូរសោភណាការពីឱ្យសាលទទួលភ្លៀវរបស់រាជធានីតាការនៃពេមានការ
ប្រណិតផើតនាយ និងលេចចេញនូវលក្ខណៈអស្សារដាច់គេមួយដែលដី។
តាមចាត់ណុះនេះសាយព្យាយកោះ ទាន់តែស្ថាបត្រករយល់មិនដល់ បុ
គ្រួសប្រហែលទីបុរីនានាដ្ឋានផ្ទាំហើយ សាលទទួលភ្លៀវដីគូរដានីមោទ-
នការប៉ែងចុះមិនអាចរំលែចសោភណាការបានមួយរយការរយ ។ ហើ
រាជធានីតារីសំដីយាយ តោងខិតខំប្រាប់បី ឱ្យគាត់ដោះស្រាយទៅ
យកស្តីតស្រួលគុណបែងចែងដែល ។

រាជធានីភ្នំពេញ

- តើនីជាសត្វប្រកែទយានមេចអូកម៉ែ? នៅឯណាទីបមាន.

ហើយដឹងរួចរាល់ពីត្រូវធ្វើមេច? សូមអ្នកម៉ែងប្រាប់លម្អិតបន្ទីចទិន្នន័យលំ។ ក្នុងជានាមីតខំអស់លទ្ធភាពដោះស្រាយឱ្យយោបល់របស់អ្នកម៉ែងភាយជាការពិតក្នុងពេលវេលាប់។ មិនបណ្តាយអ្នកម៉ែងខិតខេត្ត ។

- ក្រាបទូលរាជធានីតា. តំបន់ជាមហាបក្សិមួយដែលបង្កើតឡើង
ឡាតក សុខវិរកពីថ្ងៃ មេស ដីរីកដាច់លើរបស់វាដែរ ។ វារបស់នៅលើ
កំពុងខ្ពស់ជានេងគេនៅជូនភ្នំពេកកាស៍ ។ អ្នកស្ថាបនាវិមាននេះគឺជាអ្នក
អាជទេយកសុំតត្រីម្រាយព្រះនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ ក្រោពីនោះពុំដែលបញ្ជាមាន
អ្នកឈានចោរដែល ព្រះនាយកដឹកជញ្ជូនពេលបានបង្ហាញព្រះថ្នាក់សត្វសាបារ
ដែលបើកដាក់ដែលកំណត់អាជីវកម្ម ។

រាជធីតាអ៊ែងអំណរគុណដីប្រាទិម្ខក្នុងភាយដែលបានផ្តល់
យោបល់ល្អប្រសើរ, រួចហើយបន្ថាការសំណេះសំណាលឡើត តែទៅ
សំណេះសំណាលវីរិះអីកីអារម្មណីត្រង់នានចេះតែវិនាល់ជូនិពុកបញ្ហា
សុំតតិត្រី, ។ មិនតែបុំណូនៗត្រង់នានសម្រចច្រេចប៉ុងចោរ និងពិភាគជាតុ
មួយអាណាពាដាំង ពេលនាយកត្រួចប៉ែមកពិបារបាត់ ។

ក្រុរបញ្ជាក់ដែរថា អាម្ចារជាំនៅបរទាស្ថ្តោះកំសាន្តតាំងពីត្រចំមួយ
ថ្វីមុនមេះ ។ បួនប្រុសត្រួតប៉ាក្រឹតដោយដឹងច្បាស់ពីអវត្ថមាន
នេះ ទិន្នន័យបន្លំធ្វើដូចនឹងបញ្ហាធិមានក្រាស់រាជធានី ដើម្បីបន្ទិច

ឡ្វេតសម្រចំដែនការសងសឹករបស់វា ។ វាជាប់ផ្តើមទទួលជាតុជយ
ទិម្មយល្យមពេលអាជ្ញាធរាំងត្រឡប់មកវិញ គឺនាយប់ថ្ងៃទីប្រាំមួយនៅ
ថ្ងៃមួង ។ នាយមកដល់ក្រាយពេលដូចនឹងហ្មានីមក្នុងភ្លាយ ទើបតែ
លាការជិតាត្រឡប់ទៅបន្ទប់វា ដូច្នេះហើយទីបន្ទាន់ទានជីងហើយ
នេះ នាយគិតតែប្រព្រាប់ប្រព្រាល់ទៅខាងបន្ទប់រាជធានីភ្នំពេញ និង
សារសខទិកប្រព័ន្ធចំណោមរាជធានីភ្នំពេញចិត្តលក្ខណៈក្នុងវិសាលទទួលភ័រី ។

អាជ្ញាធរដំបូងចាប់អារម្មណីយើព្យាការជិតា ត្រួសិស្សទូស្សាលជាមួយបីដុចចេមគា តែក្នុងនោះបាក់ដុចមានអីស្រាវជ្រាវបន្ទិច ។
អាការនេះធិនិត្យរាយនឹកផលស្ថាបន្ត់ត្រង់ៗ :

- បងសម្ងាត់យើពុរាណជិតាមនាការខ្លល់ខ្សោយអូម្បែក, បុក្រុងរយៈពេលបងទៅបរបានពីនេះមានឧប្បត្តិហេតុអារក្រកំណើតឡើង? សូមរាយជិតាកំលាក់, បងធានាប្រើប្រាស់ប្រចាំភាពដោះស្រាយ និងឱ្យរាយជិតាហំលងស្រាវជ្រាវប៉ុណ្ណោះ ។

ជីបុងរាជធានីតាតិតចាមិនទាន់ប្រាប់បីភាសាទេ ថា ពេលបាយ
ទីកដ្ឋបជ្ជាសិមនិយាយ តម្លៃវត្ថុស្អែរចិត្តចេះលាក់ទៅឡើកវិលនកិត
ព្រះនាយកំពានីមតប :

- អូនរស់ក្នុងសុភម្លេលណ្តុណាស់ ពីមានឧប្បត្តិហេតុអីដើម្បី
ល្អកំករសុម្រីបន្ទិចបន្ទុចទេ ត្រាន់តែមានរឿងមួយប៉ុណ្ណោះដើម្បីអូន
ដកំភារម្នូលី មិននឹកស្សានចាការខ្សោយខ្លែល់នៅដើម្បីដើម្បីក្រោមដើម្បី

បងសម្ងាត់យើព្យាន ។ ដូច្នេះបំណាច់បងដឹងទៅហើយ អូនកែចិន
លាក់ឡើតដែរ ថីបើរឿងនោះគួចតាម ។ បីសម្ងាត់ តាំងពីដឹងមក
អូនកែចិន ពេលណាក៍នឹកស្សានមានរបស់យើងតុបតែងប្រកប
ដោយសាកលវាតាពាទាត់គោលិធិនិង កន្លែងណាក៍សុក្រិតតតខ្លោះ
បុន្ថែលនេះអូនសុមជម្រាបបងពីគំនិតមួយ ដែលទើបមកដល់
សម្រាប់អូន ។ តុបដឹងបងយល់អូនដែរទេ តែចំពោះអូនវិញ អូន
យើព្យាន សាលទួលភ្នៀវមានបង្ហចំមួយបុន្នែននោះនៅខ្លះចន្លោះបន្ទិច
បើបានវិត មួយឡើតដាក់តាំងចំពីក្រោមដឹបុលក្រឡ្យមួយសំ វានិង
ភាយជាសាលប្រកបដោយសាកលវាតាពុក្រិតបំផុត ។ អូនចេះតែ
មានអារម្មណ៍ ចង់ឱ្យមានរបស់យើងការ៉ែត្រូវបានអ្នកដឹងយើព្យា
ប្រណិតធើតាម សកិសមគ្រប់ផ្ទុក មិនចង់ពួកអ្នកណាម្មាក់និយាយ
ថា នៅអន់កន្លែងនេះ បុស្សីរកន្លែងនោះទេ ។

អាយ្ញាជាំងមិននឹកស្សានខ្លួនពួកទុកទាក់ទាំងនេះពីប្រព័ន្ធដឹរិញ្ញបញ្ហា
វិមាន ព្រោះខ្លួនធ្វាប់តែមានមេដីភាពថា សាលទួលភ្នៀវសុក្រិត
ក្នុងបែបដែនសាកលវាតាមវាងពេញលេញបំផុត ត្រានស្ថាបត្យកម្ម
ណាមួយលើដែនដឹងដើរប្រែប្រើប្រាស់ នាយស្ថារដោយយើងនូវៗ៖

- របស់នោះជាអ្និទៃ?

រាជធីតាមត្រួចឲ្យដែលធ្វើសម្បិតិសតុលរបស់ជនកំណាមួយ
រយការយ ធ្វើយដោយគ្មានរាន់រៀក :

- គិតិមិនមាបក្សីត្រី យកសុតនោះមកព្យារចំពីក្រោម
ដឹបុល ។

អាយ្ញាជាំងអង្គុយស្សីមនឹកឡើងវិញពីរបាយសាលទួល
ក្រឡ្យ តាំងពីកម្ពុជំរបុទជំខំបំនិនបែបដែនគុបតែងដើរឯង ។ គិត
មួយសន្តុះនាយកក្រោម :

- ប្រហែលអិចិនមេន, នៅចំពីក្រោមដឹបុលក្រឡ្យមនោះមាន
ថាលម្អិតនោះជំពោក អាជបណ្តាលឱ្យយើព្យាលិនលើយដុចការកត់សម្ងាត់
របស់រាជធីតា ។ ដូច្នេះ បើបានសុតត្រីមួយព្យាលម្បីចំមប្រហែល
សម្រេចការិនមួន ។ មិនអីទេ, ដើរឯងឱ្យរាជធីតាសហរាយហប្បីយ
បងសន្យារកសុតត្រីឱ្យទាន់តែបាន, ពេលយកបានហើយ បងប្រកល់
ឱ្យរាជធីតាតុបតែងជ្លាល់តាមលក្ខណៈសាកលវាតាពុក្រិតដោយ ដែល
រាជធីតាមជំពាន ។

បន្ទាប់នោះ នាយកាប្រព័ន្ធ ឡើងទៅសាលទួលភ្នៀវមាន
បង្ហចំមួយបុន្នែន, យកចង្វឹងទិញចំពោកពីខ្លួន ។ តាំងពីថ្ងៃនេះគ្រោះអ្នន
ក្រោមស្សាផ់ត្រូវប័អាប្រើក ចង្វឹងទិញនោះនាយជាក់ជាប់តាមខ្លួន
រហូត, សូមវិញ្ញាន់តែចូលរំងគាល់ចិតាក្រុកកំយកតាមដែរ ។ នាយ
ជុំសម្រាមដែលហេតុចំមួក, រួចចំពោបញ្ហា :

- អ្នកឯងមើលនេះ, ក្រោមដឹបុលក្រឡ្យមួយសន្តុះសុតត្រីមួយ
ព្យាលម្បី ។ ក្នុងនាមចង្វឹងទិញដែលយើងកំពុងការនេះ យើងពីនឹង
អ្នកឯងឱ្យទៅយកសុតត្រីមួយមក នោះដោយវិធីណាក់ដោយ ដើរឯង

បំពេញការខ្លះចនោះ ។ យើងដើរីជាកិច្ចការត្រួមបុណ្ណីឱងអ្នកឯងជិតជាអាចធ្វើបានដោយគ្មានពិហក ហើយក៏មិនបានចំណាយពេលថ្លែងដែរ ។ យើងចង់យើងពីរដឹងចូលបន្ទិចទៀត ។

បុន្ថែមើកនេះខសស្រឡេះមនេះ, នាយកិយាយចប់សិងមិនទាន់ប្រាប់ពេទ្យចំនួនម្នាកសនាប់លានខ្លួនដូចមួយអាការ៖ក្រោរក្រោច ធ្វើឱ្យនាយក្រារកំស្មោះប្រែកប្រែកម្រាមក្រោយ វិះបន្ទិចទៀតផ្សារទាំងជីវិតក្រោល ។ ទីកមុខការបស់ទេពចំនួនម្នាកសរាជការតក់ស្មុតិចនៅលីដីនៃក្រោល នាយកស្រកសុវត្ថុ :

- ម៉ែចអីចិង? ម៉ែចមានអាកប្បកិរិយាបែបនេះជាមួយយើង? ឬក៏អ្នកឯងជាតាំងខ្ពុនខ្សោំនូវកំលែងជាភាសករបស់ចេញឯកទិញក្នុងដែលយើងនេះទៀត ?

ទេពចំនួនម្នាកគ្របិមយ៉ាងកាថ, សម្រេចគ្របិមនោះ ទោះអ្នកវិនិច្ឆ័ន់យ៉ាងលាក់តក់ស្មុតដែរ ។ តាត់បង្ហាញភាពខិនសម្រាកាន់តែឆ្លាស់ទៀនឹង នៃសកដាក់អាណាពាកំងវិញ :

- ហើី, មនុស្សអត់ដឹងខ្សោំ ! មនុស្សសុធយបោកក្នុងខ្សោំ ! មិត្តទាំងខ្សាយរបស់យើងនិងរូបយើងបានពួរដោតយ៉ាងស្មើត្រស្សោះ ធ្វើឱ្យអ្នកឯងជាយានទៀនឹងតតិយប់យោ រហូតដល់ភ្លាយជាមហាថ្មុរសលេខមួយលើដែនដី សូម្រីស្សុចចក្រពិតតិកកំពុងបន្ទិចបាន ។ បុណ្ណីឱងហើយអ្នកឯងមិនទាន់សប្បាយចិត្តទៀតបុណ្ណី បានជាបេលនេះ

បំពេញការខ្លះចនោះ ។ យើងមកពីរក្រោមដីបុលសាលទួលក្រោរបស់អ្នកឯង ។ នេះ, ការប្រមាជ់មិនងាយចោរបាយទៀតខ្លួនបែងចែក ពីសេសវិមាននេះនិងរាយជាដែនដែលក្នុងមួយពាណិជ្ជកម្ម ។ ហើយជីវិតអ្នកឯងកំពុងបានដែលខ្សោំខ្សោំដែលធ្វើឱ្យអ្នកឯងបានរួមក្រោមក្នុងមួយពាណិជ្ជកម្ម ។ បុន្ថែមើកនេះនិងរាយទាន់បានចំណាយខ្លួនឯង ។ ការចំណាយនេះមិនមែនអ្នកឯងជិតបានយើងទូទៅដោយខ្ពុនឯង កំអីត្រូវរាយទាន់ហេត ពេលអ្នកឯងជានិយាយចំណាយខ្លួនបែងចែក ។ ដីនេះ, មេខ្សោំបង្កើតឱ្យមានការប្រមាជាមាក់យ៉ាងចោរបាយទៀតខ្លួនបែងចែក ។ ប្រពេទមនុស្សយ៉ាងម៉ែច? ដែនការបស់គោមានទិនដោយយ៉ាងម៉ែច? ដីនូវមិនដឹង?

អាណាពាកំងទៀនឹងទ្វាន់អត់យ៉ាល់អីសោះ, បន្ទិចសុវត្ថុ :

- យើងសូមសារភាពត្រង់ថា យើងអត់បានដឹងអីដឹងដែលសំនួរបានលើកទៀនឹងទេ. តើគោមានជានរណាឌែរ? ប្រពន្ធយើងបុ?

ទេពចំនួនបាបញ្ញាពុស្សុរបី៖មុនទៀតទើបធ្វើឲ្យ :

- យើងប្រាប់ឱ្យក្រុកទោះចុះ, មិនមែនភាគិតាថេ ។ ភាគិតាផាមនុស្សលូបំផុត ទាត់ពេនាប់ដើរគោពទេបានរីនឹងនេះ

កើតឡើង ។ តាមពិតតេនោះគឺបុនប្រុសបង្កើតរបស់ត្រួចបំអាប្រើកសត្រូវលេខមួយរបស់អ្នកឯង ។ វាកំពុងចិត្តនៅយ៉ាងសុខស្សាលក្នុងវិមានអ្នកឯង ដោយសារត្រួចខ្ពុនធ្វើជាជួនដីហ្មានិមបន្ទីក្នុករាជធិតាតាន ។ ចំណែកដួនដីហ្មានិមពិតប្រាកដត្រូវរាសម្ងាប់បើយ ។ វាគាត់អ្នកឯងលំតំនិត ប្រាប់រាជធិតាតិការខោះសោរណរាជក្នុងសាលទទួលភ្នៀវ ដើម្បីឱ្យរាជធិតារអ្នកឯងឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើមិលគុណយោងផ្លូវបំផុត ដួចដែលខ្ពុននិយាយអម្បាព្វំមិញ ។

អាម្ចារាជាំងបែកពេនិសស្រាក់ៗ នៅពេលការពិតបុនដីវិតទាំងមូលត្រូវបានទេចថែមូកបំភី, វិបន្ទិចទេរបាយជាដែងដែងគុនសលអ្នក ។ នាយកិយាយទាំងដួនក៏៖

- សូមអរគុណចាំពោះការពន្លេលំប្រាប់ដោយសុទ្ធជិត្ត ។ យើងពិតជាអត់បានដឹងអីមែន ទីបំពេទត្រូវបំពីបរបាន ទទួលយើពុរាណជិតារូបាប់ស្របនៅនិយាយប្រាប់ក៏ដើរូបុន ។

ទេចថែមូកសម្រួលទិកមុខវិញបន្ទិច បន្ទាប់ពីសម្រេចការក្រោក្រាងសិនជុំគឺតាមក្បាល់៖

- ត្រូវប្រពុញបំកម្មាត់ជនយោរយោនោះឱ្យបានមន, ប្រយ័ត្នស្មាប់ខ្ពុនដោយសារវា ។ ថាគៅបុរឃណ៍គាត់បំពេជខ្ពុននៅបាត់ ។

អាម្ចារាជាំងបានពុញដឹងដឹងនៅលើយុ ! ធូរត្រួនខ្សោក ។ សម្រួលទេចថែមូកលានខ្លួនព្រមទេរចេរកនាយនៅឡើយ ។ នាយធ្លាប់លីកវិក្សី

ឈ្មោះដែកអូបរបស់ដួនដីហ្មានិមតាំងពីយូរ, ពិសេសដឹងពីទុករកិរិយានិងការដើរច្រប់ប្រទានពរបស់គាត់ និងលទ្ធផាត់ដែលអាមេនិត្តក្បាលកម្មាត់រាជាមិនឱ្យបៀវតបៀវតបាន ។ អ្នកបុសដួចគាត់គូរដារិសការ៖បុជាបំផុត ។ ឥឡូវនេនកំណាចចិត្តតាលប្រាកដម្មាប់គាត់ ដើម្បីបន្ទីខ្ពុនចូលវិមានរបស់នាយ ។ គោលដៅរបស់វាប្រាកដណាស់ គិតិមួយសងសឹកឱ្យបង ។ ទិន្នន័យធម៌យកចង់ឱ្យចិត្តដើម្បីរាជក្រារពិភពលោក ។

នាយសង្កែវតង្វើនិកក្នុងចិត្ត៖ “ទាំងបងទាំងបន្ទុវារសុទ្ធសិនសត្រូវរបស់មនុស្សជាតិ, យើងត្រូវតែកម្រែចិត្តឱ្យជួរពីដួនដីហ្មានិម ក៏ដួចជាបណ្តាមួកជាប់រំគោរំដោយសារអំពើចូលបានរបស់ពុកវា” ។

មិនបងបងយុរ អាម្ចារាជាំងយកចង់ឱ្យចិត្តទុកក្នុងខ្ពុន ហើយចុះទៅបន្ទូបំរាជជិតារិញ ។ នាយអត់និយាយអ្នកតាក់ពីខ្លួនដល់ការងារយកសុទមហាតត្រីទេ, ចុះដល់ធ្វើជាជកដឹងពុំមានបំរបៀបហេរបាត់ ទម្ងាក់ខ្ពុនអង្គយលិកកែវិកិ ដែងប្រពាប់ថ្វាសទាំងមួលដូរ ។ រាជធិតាមយើពុំមិត្តិកំពុងសុខស្សាលស្រាប់តែប្រប្រលចថែមូកពេក ព្រះនាយកិតកំយសុំចូលឱ្យវិកបន្ទិស្សរោះ :

- បង ! បងយោងម៉ែចបិន ? មិនស្សាលខ្ពុនមែនទេ ?

អាម្ចារាជាំងការអត់តែប្រពាប់ថ្វាសខ្ពុនឡើង ប្រពាប់ជននិយាយជន៖

- បងិយ័ត្តរាល់រាល់, អម្ពាត់មិត្តលើពិចិនុមានច្រាំនាន តែតម្លៃខ្លាំងមែនទេ អង្គួយដែលចង់កើតឡើងហើយ ។ ពីដើមមក បងមិនដែលអូចិនសោះ, នៅប្រែបល់មកពីឡាប់បាលពីរាត្យបាល ខ្សោះត្រឹមពេកកិច្ចិនដី ។ វាបានវិធីអាជីថុយបងក្រាមទាន ទេ?

ពួរដោះ រាជធានីភាគរាជក្រាម :

- បុីសម្ងាត់កុំកើយ, បងនឹងបានជាក្នុងពេលបន្ទិចទ្រៀតនេះ អម្ពាត់មិត្តដោយប្រចុងពីចំពោះពេកអូនមិនទាន់បានជម្រាបបងពីរឿង ដូនដីហ្មានិមជានិសការរោនឡើយ ។ ត្រឹមមិត្តអូនបានអង្គករអាណីតាត ដូនដីហ្មានិមមកនៅជាមួយយើង, ឥឡូវតាត់កំពុងសម្រាកក្នុងបន្ទុប៉ា ស្ថាតមួយ ។ បន្ទិចទ្រៀតតាត់អាណីត្តមកដល់ បងពិតជាតាត់យើក្រាល វិលមុខដោយសារបាត់ដែលប្រមិចក្នុងលើសក្តិសិទ្ធិរបស់តាត់ ។

ថាបើយព្រះនាមហេវកិលើងម្ងាក់ ប្រាប់ឱ្យឡើបន្ទុប៉ាជន យោរយោ ជម្រាបថាមានរាយដោះត្រូវបំពិបាលពីរិវិញ ស្រាប់តែយើ ក្រាលខ្សោះមកពីបាលពីរាងខ្សោះយុរពេក, សុវិរាមកដូយ សង្រោះតាមវិធីប្រទានប័ណ្ណដូចជាប្រើប្រាស់បន្ទុប៉ា ពេលនោះបុន្តែប្រើប្រាស់បាប្រើកកំពុងគិតដែនការសង សិកនិនដែនការដោលឈរកចង្វឹងទិញ ទទួលយើត្រូវកិលើងម្ងាក់រត់ មកប្រាប់ដូច្នេះនិកអរកើតគិតថាអី ប្រព័ន្ធដែលជាមួយអំណោយដល់

លួយប្បសការស្តាន ។ វាមិត្តាលាក់ការបិតស្អែកក្នុងចង្វោះ ហើយរួច ជីវិក្រសត់ស្រុកជីវិកបន្ទុប៉ាជីតា ។

រាយរាយដោះអង្គួយចិត្តមុខដូស្សិន្យមិនប្រួលខ្លួនមែនទេ, តែត្រូចចេញកដ្ឋីវិញស្ថាប់ជីត្តិបាន ក្រោងមានហេតុកេទចេដន្មុយបាមួយ កើតឡើង ។ នាយយើត្រូវនិងហ្មានិមក្នុងភាយយើដែរដូល កំលើកដែលប្រាមួរនាមរបៀបគោរពអ្នកបុស ហើយនិយាយក្នុងស្ថាប់ជីត្តិនូវដីម ហេរវត់ :

- ក្នុងផ្ទាប់ពីកេរីលើក្រុងស្ថាប់ជីត្តិនូវដីម ហើយទីបំពេជ្រីនេះមានសំណងបានជុបង្ហាល់ ។ ហេតុតែក្នុងមាននិស្សិយជាមួយអ្នកខ័ណ៌ ទីប្រពេជ្រីនេះជាមួយនាំអ្នកខ័ណ៌ក្នុងចំពោះក្នុងមានជីន ។ ជាមួយដីលើមុខមានិងចិត្តដូចជាបំជុំតុ ក្នុងស្សុមអង្គរអ្នកខ័ណ៌ មេត្តាប្រទានបំបាត់រោគ ឱ្យក្រាល វិលមុខរបស់ក្នុង ដូចដែលអ្នកខ័ណ៌តែងអនុវត្តសង្រោះបរិស់ទាំងម្នាយក្នុងរាជធានីនេះ ។ នាយនិយាយក្នុងការវិការគោរពនិងលំខោនដូចកំពុងមានជីត្តិបំពេជ្រីនេះ តែ តាមពិត់ក្នុងក្រុមគ្រប់ចំនារបស់ជនកំណែ ដើម្បីត្រូវមិបង្រាប រាយឱ្យបានទៅពេលនោះ ។ បុន្តែប្រសត្វដូចអាប្រើកអត់ដីងខ្លួនសោះគិតគិតការយិនដែនការពិសពុលដែលវានិងចាតានទួលជោគជ័យ លើក្រុមការស្តាន ។ ហើយត្រូវរាយដោះឱ្យឯក្នុងក្រាលមក វាកំលើកដែលប្រុងអនុលកំចាត់រោគ ដីណាលពេលដែលស្ថាប់រាយក្នុងស្រទាប់

អារ៉ាដកកំបិតស្សវតិចឆ្លេះ ។ អាជ្ញាជាំងកាត់យល់ទាំងអស់ នាយករាសដែលធ្វើឱ្យបាន ថាប់នៃស្ថាការជាប់អតិថិជននាទាន នដែស្ថាកំស្រវាកំបិតស្សវតិរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវមុនបើយស្រច ថាកំលិចមួយកំបិតចំហេះអុងវា រូចធាក់មួយដើម្បីណាមុនការបស់វារំព្រោះប្រកាសដែកចេញមាមាន់លើកម្រាល ។

រាជធានីភ្នំពេញ ស្រុកភ្នំពេញ :

- យើ មេចអុចិះន? តាត់ជាអ្នកបុសស្រោះសត្វលោក ពេលនេះកំពុងមកប្រទានពារស្រោះយើងទាំងអស់ត្រា ហេតុអិសម្បាប់តាត់?

អាជ្ញាជាំងសិចស្សុត :

- វាគិនមែនដឹងដីហ្មាធិមទ ។ វាដាបូនប្រុសបង្កើតរបស់ត្រូវប់អាប្រើកដែលព្យាយាយនឹងថ្វីមុននោះណា ។ ដឹងដីហ្មាធិមត្រូវវាសម្បាប់ហើយ ។

ទន្លឹមនិងពាក្យបុន្តានម៉ាត់នេះ នាយកសុះចូលក្រោកកំនើនពីក្រោលដួនកំណាច បង្ហាញឱ្យយើងពុសកំនិងមួយចំហោះក្រោលខាងក្រោយពិតជាមិនមែនដឹងដីហ្មាធិម ។ បន្ទាប់នោះនាយកឲកយកកំបិតស្សវតិចឆ្លេះវា លើកឡើងបង្ហាញនៅត្រូវ និងបានដិតការនៃតែបើកព្រះនៅត្រូវទៅ ។ បង្ហាញកសុះតាម រូចនាយកនិយាយ :

- ប្រសិនបើបង្កិនបានដឹងមុន ម៉ែនត្រូវស្វាប់និងកំបិតស្សវតិនេះពេលនិងក្រោលឱ្យវាស្ថាបអំណូល ។ អាមេនជាមិនសាបាហរោ

ក្រោតផ្លូវការលេខជាកំត្តាន វាសម្បាប់ទាំងអ្នកបុសស្សុតត្រូវ ដើម្បីមហិច្ចិតាច្នាល់ខ្លួន ។ ទោសវានោះចិត្តរាមួយយោជាតិកីចិនរួចដែរ ។

- រាជធានីភ្នំពេញបុរាណប៉ែនិយល់ការពិត ព្រះនាយកសំមួយការត្សាយក្រោយចំពោះបុរាណ ។ មេរោនត្រូវឱ្យតក់ស្ថុតជាមួយត្រូវប់អាប្រើកទីបែនកន្លែងដុតបុន្តានខំសោះ ស្រាប់តែត្រូវព្រះនាយកតែ ស្សវតិដោយសារបុន្តែប្រុសត្រូវប់អាប្រើកទីត្រូវ ។ គ្រោះថ្នាក់ទាំងពីរលើកនេះ ប្រសិនបើអ្នកណាបង្រៀនក្រោពីអាជ្ញាជាំង ពិតជាតុំអាចដោះស្រាយបានឡើយ ។

បុន្តាននៅក្រោយ ព្រះថ្វីក្រុងចិនទ្រង់សោយទីវិនុតបន្ទាប់ពីទ្រង់ប្រលួនជាប្រើប្រាស់ខែ ។ ដោយហេតុព្រះអង្គគ្រានបុគ្គា ។ រាជធានីភ្នំពេញបុរាណបានឡើងស្ថុងរាជក្រឹមបន្ទានព្រះនាយកកំដែររាជសម្បតិុវាជ្ញាជាំងវិញ ។ ដូច្នេះ ពីត្រូវនាទីតុចាបបំផុតក្នុងសង្គម ដំឡើងស្រាប់តែអាជ្ញាជាំងត្សាយជាសេចដែនដីហ្មាធិក្រុងចិន សោយរាជក្រឹមយ៉ាងសុខជុមជាមួយព្រះអគ្គមហ៌បិសិសំណាប់ព្រះនាយកភ្នំពេញ ។

ចំណាំភាគទី៤១ តែបីណ្ឌុះ

ឯកសារភាគទី៤២ អស្សាយណាស់ទោះឡ៾ង
បើអស់លោកអ្នកណាបានមិន មុខជាស្សាយក្រោយ ។